

Temeljem članka 22. Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 17/08) Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na 70. redovitoj sjednici održanoj 25. lipnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O PROSTORНОM PLANIRANJU I GRAĐENJU

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Zakonom o prostornom planiranju i građenju (daljnjem tekstu: Zakon) propisuju se: osnovni principi prostornog planiranja i građenja, organizacija prostornog planiranja, dokumenti prostornog planiranja, informacijski sustav o prostoru, lokacijski uvjeti, tehničke karakteristike bitne za građevinu, tehnička dopuštenja, projektna dokumentacija, sudionici u građenju, odobrenje za građenje, odobrenje za uporabu, nadzor i inspekcija, kaznene odredbe i prijelazne i završne odredbe.

Članak 2.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi uporabljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) „**Prostor**“ je sastav fizičkih struktura na površini zemlje, odnosno na, iznad i ispod površine tla i vode dokle dopiru neposredni utjecaji ljudske aktivnosti.
- b) „**Prostorni razvoj**“ je mijenjanje prirodnog i izgrađenog prostora kao rezultat ljudskih aktivnosti.
- c) „**Prostorno uređenje**“ je planiran razmještaj djelatnosti i objekata na određenom području.
- d) „**Plansko prostorno uređenje**“ podrazumijeva zaštitu i upravljanje prostorom s ciljem održivog razvoja na temelju cjelovitog pristupa u planiranju prostora.
- e) „**Održivi razvoj**“ je osiguranje takvog korištenja prostora, koji uz očuvanje životnog okoliša, prirode i trajnog korištenja prirodnih dobara, te zaštitu kulturnog naslijeđa i drugih prirodnih vrijednosti, zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, bez ugrožavanja potreba budućih generacija.
- f) „**Prostorno planiranje**“ je multidisciplinarna djelatnost kojom se planira namjensko korištenje prostora, određuju uvjeti za razvoj djelatnosti u prostoru i njihov razmještaj, te određuju mјere za poboljšanje postojećih objekata i definiraju uvjeti za lociranje i građenje planiranih objekata.

- g) „**Naselje**“ je izgrađen i funkcionalno objedinjen prostor, kao i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mesta na kojem su osigurani uvjeti za život, rad i zadovoljavanje zajedničkih potreba stanovnika.
- h) „**Naseljeno mjesto**“ je prostor koji, po pravilu, obuhvaća jedno ili više naselja, sa područjem koje pripada tom naseljenom mjestu čije se ime i područje propisuje zakonom.
- i) „**Grad Brčko**“ je jedinstvena urbana infrastrukturna cjelina, definirana granicama šireg urbanog područja.
- j) „**Selo**“ je naselje kao posebna funkcionalna cjelina koje se nalazi izvan granica šireg urbanog područja.
- k) „**Gradsko građevinsko zemljište**“ je izgrađeno i neizgrađeno zemljište u gradu Brčko, koje je odgovarajućim planovima namijenjeno za izgradnju objekata sukladno odredbama ovog zakona.
- l) „**Ostalo građevinsko zemljište**“ je izgrađeno i neizgrađeno zemljište namijenjeno za izgradnju objekata sukladno odredbama ovog zakona, a koje se nalazi izvan zone gradskog građevinskog zemljišta.
- m) „**Gradijanje**“ je izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova, ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata ili konstrukcija, kao i izgradnja nove građevine, rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, sanacija, promjena namjene, konzervacija, izgradnja privremenih građevina, uklanjanje građevina i izvođenje drugih zahvata u prostoru.
- n) „**Pripremni radovi**“ su radovi na pripremi gradilišta, odnosno radnje vezane za postavljanje ograde, izvođenje radova i građenje pomoćnih građevina privremenog karaktera koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjene odgovarajuće tehnologije građenja, pripremu odgovarajućeg prostora za skladištenje građevinskog materijala, te organiziranje prometne komunikacije unutar gradilišta.
- o) „**Rekonstrukcijom**“ se smatra izvođenje radova na postojećoj građevini, kojima se mijenjaju konstruktivni elementi koji bi mogli utjecati na stabilnost građevine ili njezinih dijelova, uvođenje nove instalacije ili ugrađivanje nove opreme u građevinu, mijenjanje namjene, tehnološkog procesa ili vanjskog izgleda građevine. Rekonstrukcijom se ne smatraju radovi na zamjeni, dopuni, popuni opreme ako je to sukladno namjeni građevine kao i radovi na održavanju održavanje građevine.
- p) „**Sanacijom**“ se smatra izvođenje radova radi očuvanja bitnih karakteristika građevine tijekom njezinog trajanja, kojima se ne mijenjaju uvjeti sukladno kojim je izgrađena.
- q) „**Otklanjanje arhitektonskih barijera**“ podrazumijeva stvaranje uvjeta za samostalan i siguran prilaz objektu, ulazak u objekat, te pristup i uporabu svih prostorija i instalacija u objektu za osobe sa teškoćama u kretanju.
- r) „**Održavanjem građevine**“ smatra se praćenje stanja građevine i izvođenje radova nužnih za sigurnost i stabilnost građevine, život i zdravlje ljudi, te za očuvanje bitnih tehničkih karakteristika i drugih uvjeta propisanih za predmetnu građevinu, a koji ne utječu na dimenzije i vanjski izgled građevine, te na zaštitu životnog okoliša.
- s) „**Konzervacijom građevine**“ smatra se izvođenje radova kojima se oštećena ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnog propadanja, a do stjecanja uvjeta za njezinu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.

- t) „**Dogradnjom**“ se smatra svako proširenje postojeće građevine do 50% tlocrte površine, kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na tu građevinu, ako dograđeni dio čini građevinsku i funkcionalnu cjelinu sa građevinom uz koju se dograđuje.
- u) „**Nadzidivanjem**“ se smatra izgradnja jedne ili više etaža, kojim se dobija novi stambeni ili poslovni prostor.
- v) „**Konzervacija objekata pod zaštitom**“ je očuvanje fizičkih ostataka objekata pod zaštitom i njegovog okruženja, uz zabranu bilo kakve gradnje nove građevine na istom lokalitetu ili u blizini lokaliteta, te zaštitu od uništenja nalaza i preuređenja koji bi ugrozili autentičnost spomenika.
- w) „**Restauracija**“ je rekonstrukcija građevine uz potpuno očuvanje raritetne, autentične vrijednosti građevine sa svim njenim estetskim, umjetničkim i povijesnim vrijednostima uz uporabu tradicionalnih građevinskih materijala i radove izvođene na temelju postojeće originalne dokumentacije.
- x) „**Reprodukcijska**“ je kopiranje izgleda, strukture i estetičnosti originala s ciljem prezentacije kulturnih ili tradicijskih vrijednosti.
- y) „**Illuminacija**“ je poduzimanje takvih intervencija na objektu pod zaštitom ili u njegovom neposrednom okruženju radi ugradnje sustava električne rasvjete, koje ni na koji način neće ugroziti vrijednost objekta pod zaštitom.
- z) „**Promjenom namjene**“ smatra se izvođenje građevinskih radova sa kojima se ne mijenja bitno vanjski izgled objekta, ali promjena korištenja građevine ili njezinog dijela bitno mijenja uvjete uporabe te građevine, okolnih građevina i prostora, te odvijanja prometa i uvjete zaštite životnog okoliša i povećava utjecaj te građevine na okolinu.
- aa) „**Promjenom djelatnosti**“ smatra se izvođenje radova koji predstavljaju promjenu namjene, dopune ili zamjene djelatnosti kojom se ne povećava utjecaj građevine na okolinu.
- bb) „**Uklanjanjem građevine**“ smatra se rušenje ili demontaža građevine ili njezinog dijela, zbrinjavanje otpadnog materijala nastalog rušenjem opreme i drugih elemenata i dovođenje građevinske parcele ili njenog dijela u uredno stanje.
- cc) „**Građevina**“ je sve što je nastalo građenjem i povezano je sa tlom, a sastoji se od građevinskog sklopa ili građevinskog sklopa i ugrađenog postrojenja, odnosno opreme koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu, kao i samostalna postrojenja povezana s tlom, te objekti povezani s tlom koji nisu nastali građenjem, ako se njime mijenja način korištenja prostora.
- dd) „**Privremena građevina**“ je građevina montažno demontažne izvedbe ili izvedena od lakih materijala, privremeno postavljena na lokaciji.
- ee) „**Individualni stambeni objekat**“ je građevina stambene namjene na posebnoj građevinskoj parceli sa najviše tri stana, maksimalne katnosti podrum i tri nadzemne etaže namijenjene stanovanju i čija bruto površina ne prelazi 400m^2 .
- ff) „**Individualni stambeno-poslovni objekat**“ je građevina stambene i poslovne namjene na posebnoj građevinskoj parceli, maksimalne katnosti podrum i tri nadzemne etaže čija bruto površina ne prelazi 400m^2 , od kojih se maksimalno 50% površine koristi za poslovnu namjenu.

- gg) „**Visina građevine**“ - podrazumijeva se visina mjerena od najniže kote uređenog okolnog terena uz rub građevine do najviše kote krovne konstrukcije ili drugog elementa objekta.
- hh) „**Podrum**“ (Po) je potpuno ukopani dio građevine čiji se prostor nalazi ispod prizemlja odnosno suterena.
- ii) „**Suteren**“ (Su) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, sa najmanje jednim pročeljem izvan terena.
- jj) „**Tavan**“ predstavlja prostor iznad posljednje etaže objekta, koji nije namijenjen za stanovanje sa nadzidom do 0,60 m i koji ne ulazi u katnost zgrade.
- kk) „**Potkrovilje**“ (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad posljednje etaže i neposredno ispod krova uređen za stanovanje ili poslovnu djelatnost i može imati nadzidu do 1,50 m.
- ll) „**Mansarda**“ je prostor predviđen za stanovanje ili poslovne namjene bez nadzide, sa krovnim ravnima donjeg dijela nagiba od 60 do 75 stupnja i krovnim ravnima gornjeg dijela sa nagibom ravnim do 35 stupnjeva.
- mm) „**Mezanin**“ je polukat ili međukat, koji se isključivo koristi u tehničkoj ili tehnološkoj funkciji osnovne namjene prostora.
- nn) „**Gradičinskim proizvodima**“ smatraju se proizvedeni građevinski materijali, prefabrikati, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije koji su namijenjeni za građenje.
- oo) „**Izvođenje drugih zahvata**“ podrazumijeva sve radove na površini tla, ispod i iznad površine tla, kojima se trajno ili privremeno zauzima prostor i mijenjaju postojeći uvjeti korištenja prostora.
- pp) „**Iskolčavanje građevine**“ podrazumijeva prenošenje vanjskog oblika planirane građevine na teren unutar građevinske parcele, odnosno prenošenje ose trase infrastrukture.
- qq) „**Gradičinska ili urbanistička parcela**“ je površina zemljišta koja je planom ili na temelju plana definirana numerički ili grafički, sa određenim oblikom i površinom, namijenjena za izgradnju, održavanje i redovitu uporabu jedne ili više građevina, sa osiguranim trajnim pristupom.
- rr) „**Regulacijska linija**“ je planska linija, definirana grafički i numerički, koja odvaja zemljište planirano za javne površine ili javne objekte od zemljišta planiranog za druge namjene.
- ss) „**Gradičinska linija**“ je planska linija na, iznad ili ispod površine zemlje, definirana grafički i numerički planom ili na temelju plana, koja predstavlja granicu do koje se određena građevina može graditi, ili na kojoj se gradi.
- tt) „**Zaštitni pojas i zaštitna zona**“ su površine zemljišta, vodne površine ili zračni prostori, koji su definirani planom ili na temelju plana numerički i grafički i namijenjeni za zaštitu života i zdravlja ljudi, sigurnost i funkciju građevina, površina ili prostora, sukladno posebnim propisa, ili stručnim pravilima koja se primjenjuju u odgovarajućoj oblasti.
- uu) „**Javne površine**“ su zemljišne ili vodne površine koje su planom ili na osnovu plana numerički i grafički, ili samo grafički, definirane i namijenjene za obavljanje javnih ili drugih aktivnosti.

- vv) „**Zelene i rekreacijske površine**“ podrazumijevaju: javne zelene površine park-sume, parkovi, drvoredi, skverovi, travnjaci, zelenilo uz prometnice i slično; zelene zone, odnosno pojasevi, kojima se spriječava neplanirano širenje naselja i koje imaju različite rekreacijske i zaštitne namjene; zelene površine stambenih, odnosno urbanih cjelina; zelene površine posebne namjene kao što su: groblja, botanički i zoološki vrtovi, slično; površine za rekreativnu i masovnu sport na otvorenom prostoru igrališta, izletišta, šetališta, sportski tereni, kupališta, vježbališta, strelišta, kros i trim staze i slično; zelene površine uz obale rijeka i jezera.
- ww) „**Investitor**“ je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina i vrše drugi zahvati u prostoru.
- xx) „**Projektant**“ je pravna osoba koja obavlja usluge projektiranja kao gospodarsku djelatnost.
- yy) „**Izvodač**“ je pravna osoba koja izvodi radove na građenju kao gospodarsku djelatnost, kao i fizičke osobe registrirane za zanatsku djelatnost iz oblasti građenja koja ispunjava zakonske uvjete za obavljanje te djelatnosti.
- zz) „**Nadzorno tijelo**“ je pravna ili fizička osoba koja obavlja nadzor nad radovima u građevinarstvu sukladno ovlastima.
- aaa) „**Revident**“ je pravna ili fizička osoba koja vrši reviziju tehničke dokumentacije.
- bbb) „**Projektiranje**“ je izrada projekata propisanih ovim zakonom.
- ccc) „**Gradilištem**“ se smatra zemljište, privremeno zauzeto zemljište, ili građevina na kojoj se gradi, kao i zemljište neophodno za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja.
- ddd) „**Posao u struci**“ je posao sa odgovarajućom stručnom spremom i radnim iskustvom na poslovima iz oblasti projektiranja, građevinarstva, nadzora i prostornog planiranja koji se vrši u gospodarskim subjektima i javnoj upravi.
- eee) „**Građevinska bruto površina zgrade**“ je zbroj površina mjerjenih u nivoj podova svih dijelova zgrade uključujući površine lođa, balkona i terasa, određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapeti i ograde.
- fff) „**Građevina s utjecajem na okoliš**“ je svaka građevina za koju je sukladno propisima o zaštiti okoliša obvezna procjena utjecaja na okoliš.
- ggg) „**Zamjenska građevina**“ je nova građevina izgrađena na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta uklonjene građevine unutar iste građevinske parcele, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš uklonjene građevine.
- hhh) „**Zgrada**“ je zatvorena ili natkrivena građevina namijenjena boravku i radu ljudi, odnosno smještaju životinja, biljaka i stvari, izuzev pojedinačne građevine unutar sustava infrastrukturne građevine kao što su: trafostanice, pothodnici, mostovi i slične građevine.

DIO DRUGI – PROSTORNO PLANIRANJE I GRAĐENJE

GLAVA I. - OSNOVNI PRINCIPI

Članak 3.

(Prostorno planiranje)

Cjelovit pristup prostornom planiranju obuhvaća:

- a) istraživanje, provjeru i ocjenu mogućnosti održivog razvoja na prostoru Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt);
- b) zaštitne mjere i način upravljanja prostorom;
- c) izradu dokumenata prostornog planiranja;
- d) provođenje i kontrolu provođenja dokumenata prostornog planiranja.

Članak 4.

(Principi prostornog planiranja)

Prostorno planiranje temelji se na principima:

- a) zaštite prostora sukladno principima održivog razvoja;
- b) ravnomernog gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja Distrikta uz poštovanje i razvijanje prostornih specifičnosti;
- c) zaštite integralnih vrijednosti prostora i racionalnog korištenja i zaštite prostora;
- d) zaštite životnog okoliša;
- e) zaštite kulturnog i prirodnog naslijeđa;
- f) usklađivanja interesa korisnika prostora i prioriteta djelovanja od interesa za Distrikt;
- g) usklađivanja privatnog i javnog interesa;
- h) usklađivanja dokumenata prostornog planiranja Distrikta, Republike Srpske i Federacije BiH;
- i) usklađivanje dokumenata prostornog planiranja Distrikta sa dokumentima prostornog planiranja Bosne i Hercegovine;
- j) usklađivanja prostornog planiranja Distrikta sa prostornim planiranjem susjednih država,
- k) javnosti i slobodnog pristupa podacima i dokumentima važnim za prostorno planiranje;
- l) uspostavljanja jedinstvenog sustava informacija o prostoru Distrikta u svrhu planiranja, korištenja zemljišta i zaštite prostora Distrikta.

Članak 5.

(Plansko uređenje prostora)

Plansko uređenje prostora obuhvaća:

- a) građenje i uređivanje naselja i okolnog prostora;
- b) uporabu i zaštitu prirodnih i izgrađenih resursa;
- c) obavljanje drugih zahvata u prostoru sukladno dokumentima prostornog planiranja i drugim propisanim uvjetima iz ovog zakona.

GLAVA II. - OSNOVNI PRINCIPI PROSTORNOG PLANIRANJA

Članak 6.

(Površine u prostoru)

(1) S ciljem planske izgradnje, stvaranja povoljnih uvjeta za život, rad i zdravlje čovjeka i dugoročnog upravljanja prirodnim dobrima, u prostoru se utvrđuje:

- a) građevinsko zemljište;
- b) poljoprivredno zemljište;
- c) šumsko zemljište;
- d) vodne površine;
- e) zaštićena i rekreacijska područja;

- f) infrastrukturni sustavi;
- g) eksploatacijska polja;
- h) neplodno zemljište i ostala zemljišta koja će biti izgrađena samo u posebnim okolnostima;
- i) zone od značaja za budući razvoj tzv. rezervirane površine.

(2) Površine zemljišta iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se na temelju ovog zakona, posebnih zakona i dokumenata prostornog planiranja.

Članak 7. (Urbano i uže urbano područje)

- (1) Radi usmjeravanja građenja, prostornim ili urbanističkim planom utvrđuje se urbano područje i uže urbano područje.
- (2) Urbano područje utvrđuje se za jedno ili više naselja koja predstavljaju prostorno funkcionalnu urbanu cjelinu ili prostorno funkcionalno međusobno povezanu cjelinu, a koja na temelju planskih pretpostavki ima uvjete za daljnji razvoj.
- (3) Urbano područje obuhvaća izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad i odmor, urbanu opremu i infrastrukturu, te površine za posebnu namjenu i zelene površine, kao i površine rezervirane za budući razvoj. Urbano područje može obuhvatiti osim građevinskog i druga zemljišta.
- (4) Ako postoji potreba utvrđivanja posebnih uvjeta gradnje u centrima ili intenzivno izgrađenim dijelovima urbanih područja, utvrđuje se uže urbano područje.
- (5) Uže urbano područje obuhvaća dio naselja koji je intenzivno izgrađen ili je planom predviđeno da tako bude izgrađen, a određuje se radi utvrđivanja posebnih uvjeta za izdavanje odobrenja za građenje.

Članak 8. (Gradnja i rekonstrukcija naselja i građevina)

Gradnja i rekonstrukcija naselja i građevina vrši se na temelju važećih dokumenata prostornog planiranja, definiranih u članku 16. stavak (2) točka b), c) i d) ovog zakona.

Članak 9.

(Naselja privremenog karaktera)

- (1) Prilikom izgradnje kompleksnih infrastrukturnih, industrijskih i sličnih građevina, kao i u svrhu otklanjanja posljedica od elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i slično, mogu se graditi naselja privremenog karaktera.
- (2) Po prestanku okolnosti iz stavka (1) ovog članka, naselja privremenog karaktera mogu:
 - a) biti uklonjena u roku od šest mjeseci i prostor doveden u prvobitno stanje od strane tijela koje je donio odluku o izgradnji privremenog naselja;
 - b) prerasti u naselje koje odgovara budućem razvoju tog područja.

Članak 10. (Površine rezervirane za razvoj)

- (1) Dokumentima prostornog planiranja utvrđuju se površine i koridori rezervirani za razvoj, na kojima nije dopuštena gradnja do izrade odgovarajućeg provedbenog plana.
- (2) Površina i koridori iz stavka (1) ovog članka, mogu se odobriti sljedeće privremene namjene: zelene i rekreacijske površine, igrališta, obavljanje poljoprivredne djelatnosti, površine za parkiranje i slično, a sukladno odredbom o provođenju dokumenta prostornog planiranja.

(3) Na površini i koridoru iz stavka (1) ovog članka mogu se graditi samo infrastrukturni objekti trajnog karaktera pod uvjetom da ne remete bitno osnovnu namjenu prostora.

**Članak 11.
(Infrastrukturni sustavi)**

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukturnih sustava i građevina vodne, prometne, energetske i komunalne infrastrukture vrši se sukladno dokumentima prostornog planiranja Distrikta.

**Članak 12.
(Zaštitni pojasevi)**

(1) S ciljem osiguranja infrastrukturnih sustava i građevina za funkciju kojoj su namijenjeni, obrazuju se i uređuju zaštitni infrastrukturni pojasevi duž infrastrukturnih trasa i građevina.

(2) Zaštitni infrastrukturni pojasevi su:

- a) zaštitni putni pojas;
- b) zaštitni pružni pojas;
- c) zaštitni aerodromski pojas;
- d) zaštitni dalekovodni, odnosno cjevovodni pojas;
- e) zaštitna zona ili pojas za radiopostrojenja ili veze;
- f) zaštitna zona izvorišta vode, vodotoka i vodno gospodarskih građevina;
- g) zaštitni pojas za bolničke i obrazovne komplekse;
- h) zaštitni pojas zone rada i industrije;
- i) zaštitni pojas groblja.

(3) Za puteve i druge građevine linijske infrastrukture, koji u vrijeme izrade plana nisu izgrađeni, kao i za postojeće takve građevine za koje se planom određuje da budu rekonstruirane, planom se određuje dovoljan prostor tzv. koridor za njihovu izgradnju, odnosno rekonstrukciju.

(4) Širina koridora planira se tako da se u njemu, s obzirom na prirodna i druga ograničenja na terenu i na zahtjevane tehničke karakteristike planirane infrastrukturne građevine, ta građevina može projektirati i izgraditi, odnosno rekonstruirati, sa svim dijelovima i elementima.

(5) U slučaju iz stavka (2) ovog članka propisani zaštitni infrastrukturni pojasevi i zone ne ulaze u prostor pojasa koridora, nego se postavljaju izvan koridora, obostrano uz obje njegove granice.

(6) Posebnim zakonima bliže se određuju odgovarajući zaštitni pojasevi.

(7) Širina pojaseva utvrđenih planom ne može biti manja od širine pojaseva utvrđenih posebnim zakonom.

(8) Na prostoru obuhvaćenom zaštitnim infrastrukturnim pojasmom ne mogu se graditi nove građevine ili vršiti radovi oprečno namjeni zbog koje je uspostavljen pojas.

**Članak 13.
(Planiranje)**

Planiranje mora biti usklađeno sa posebnim propisima iz oblasti zaštite životnog okoliša, kulturno-povijesnoga, graditeljskog i prirodnog naslijeđa, kao i zaštite energetskih, vodno gospodarskih, rudarskih i industrijskih objekata, infrastrukturnih i objekata veze, te zaštite sportskih, turističkih i namjenskih i sigurnosnih objekata i njihove infrastrukture.

GLAVA III. - ORGANIZACIJA PROSTORNOG PLANIRANJA

Članak 14.

(Planiranje u Distriktu)

- (1) Planiranje u Distriktu osiguravaju Vlada Distrikta (u dalnjem tekstu: Vlada) i Skupština, donošenjem dokumenata prostornog planiranja i drugih dokumenata i propisa određenih ovim zakonom.
- (2) Stručnu osnovanost dokumenata iz stavka (1) ovog članka osigurava Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove (u dalnjem tekstu: Odjel).

Članak 15.

(Nadležnosti)

Odjel je nadležan za pripremu i provođenje dokumenata prostornog planiranja od značaja za Distrikt.

GLAVA IV. - DOKUMENTI PROSTORNOG PLANIRANJA

Članak 16.

(Vrste)

- (1) Dokumentima prostornog planiranja određuju se organizacija, namjena i način korištenja i upravljanja prostorom, te kriteriji i smjernice za uređenje i zaštitu prostora Distrikta.
- (2) Dokumenti prostornog planiranja su:
- a) strategija prostornog razvoja Distrikta;
 - b) prostorni plan Distrikta;
 - c) urbanistički plan;
 - d) provedbeni planovi:
 - 1) zoning plan,
 - 2) regulacijski plan,
 - 3) urbanistički projekat,
 - 4) plan parcelacije.
- (3) Strategija, prostorni plan i urbanistički planovi su razvojni, strateški dokumenti kojima se definiraju osnovni ciljevi i principi razvoja u prostoru.
- (4) Strategija se donosi za razdoblje do 20 godina, dok se prostorni plan i urbanistički planovi donose za razdoblje od 10 do 15 godina.
- (5) Provedbeni plan je tehničko-regulativni planski dokument na temelju kojeg se definiraju uvjeti za projektiranje i izvođenje građevina i drugih zahvata u prostoru, koji prestaje važiti njegovim provođenjem, odnosno istekom vremenskog razdoblja.
- (6) Razdoblje za koji se donosi dokument prostornog planiranja definira se odlukom iz članka 29. ovog zakona.

Članak 17.

(Obvezni dokumenti prostornog planiranja)

Obvezna je izrada i donošenje sljedećih dokumenata prostornog planiranja:

- a) strategija prostornog razvoja;
- b) prostorni plan;
- c) urbanistički plan;
- d) zoning plan.

Članak 18.
(Načela izrade akata)

(1) Priprema i izrada dokumenata prostornog planiranja iz članka 16. ovog zakona vrši se sukladno javnom interesu, općim i posebnim ciljevima prostornog razvoja, koordinacijom sektorskih politika, usklađivanjem pojedinačnih interesa sa javnim interesom, uključivanjem neophodnih mjera zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i drugih katastrofa, neophodnih mjera zaštite osoba sa smanjenim tjelesnim sposobnostima, razmatranjem procjena utjecaja na životni okoliš, te omogućavanjem provjere opravdanosti, usklađenosti i provodivosti planiranih prostornih rješenja.

(2) Dokumenti prostornog planiranja rade se na temelju ovog zakona, drugih zakona i Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i donošenju dokumenata prostornog planiranja na području Distrikta.

(3) Pravilnik iz stavka (2) ovog članka donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

Članak 19.
(Usuglašavanje akata)

(1) Dokumenti prostornog planiranja se međusobno usaglašavaju.

(2) Dokument prostornog planiranja užeg područja obvezno je usuglašen sa dokumentom prostornog planiranja šireg područja, a dokumenti prostornog planiranja susjednih područja se međusobno usuglašavaju.

(3) Ako dokument prostornog planiranja užeg područja nije usuglašen sa dokumentom prostornog planiranja šireg područja, primjenjuje se dokument prostornog planiranja šireg područja.

(4) Dokumenti prostornog planiranja se usklađuju sa strategijom i programima razvoja, planovima infrastrukture, planovima obrane od elemetarnih nepogoda i ostalim planovima i programima od značaja za planiranje razvoja prostora.

(5) Nositelj izrade dokumenta prostornog planiranja iz članka 33. stavak (1) ovog zakona osigurava usuglašavanje dokumenta, po pravilu, u postupku njegove izrade.

(6) Nositelj pripreme izrade dokumenta prostornog planiranja iz članka 31. stavak (1) ovog zakona kontrolira usklađenost dokumenta tijekom njegove izrade i donošenja.

Članak 20.
(Strategija prostornog razvoja)

(1) Strategija prostornog razvoja (u dalnjem tekstu: strategija) definira dugoročne ciljeve prostornog planiranja i razvoja sukladno ukupnim ekonomskim, socijalnim i kulturno-povijesnim razvojem.

(2) Strategija sadrži osobito: načela i ciljeve prostornog razvoja prostora, osnove za usklađivanje i usmjeravanje razvoja, organizaciju prostora, razvojne prioritete, osnovu za organizaciju, zaštitu i korištenje prostora, osnovu za zaštitu životnog okoliša, sustav razvojne infrastrukture, kao i planske cjeline za koje se donosi strategija ili prostorni plan područja posebne namjene.

Članak 21.
(Prostorni plan)

(1) Prostorni plan preuzima i detaljnije razrađuje planska opredjeljenja iz strategije uz uvažavanje prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti područja Distrikta.

(2) Prostornim planom posebno se utvrđuje: osnovna namjena prostora, sustav naselja urbanog i ruralnog karaktera i njihovo povezivanje, kriteriji za širenje urbanih

dijelova, namjene vanurbanih područja, opremanje građevinskog zemljišta, zone komunalne infrastrukture, razvoj prometnog sustava, vodoopskrba, energija, telekomunikacije, objekti od značaja za društvenu infrastrukturu kao što su: zdravstvo, školstvo, kultura, šport, područja posebne namjene, način eksploatacije mineralnih sirovina, mjere zaštite graditeljskog i prirodnog naslijeda, smjernice zaštite životnog okoliša, mjere sanacije devastiranih područja, bespravna gradnja, klizišta, plavna područja, mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda, urbanističko-tehnički uvjeti za gradnju u područjima za koja se ne donose planovi nižeg reda, obveze prilikom izrade urbanističkih i provedbenih planova.

**Članak 22.
(Donošenje)**

- (1) Strategiju i prostorni plan donosi Skupština.
- (2) Sastavni dio prostornog plana je odluka o provođenju prostornog plana.
- (3) Sredstva za pripremu, izradu i praćenje provođenja prostornog plana osiguravaju se iz proračuna Distrikta.

**Članak 23.
(Urbanistički plan)**

- (1) Urbanistički plan se donosi za urbana područja grada Brčkog i za urbana područja koja Skupština utvrđuje posebnom odlukom.
- (2) Urbanističkim planom detaljnije se razrađuju opredjeljenja iz strategije, odnosno prostornog plana, a osobito: temeljna organizacija prostora, definiranje granica građevinskog, poljoprivrednog, vodnog i šumskog zemljišta, definiranje granice urbanog i užeg urbanog područja, uvjeti uređenja gradskog građevinskog zemljišta, uvjeti korištenja zemljišta u zaštitnim zonama, zone prometne, vodne, energetske i komunalne infrastrukture, objekti društvene infrastrukture kao što su: zdravstvo, obrazovanje, znanosti i drugo, smjernice zaštite graditeljskog i prirodnog naslijeda, mjere za zaštitu životnog okoliša, mjere zaštite invalida, mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda, obveze izrade provedbenih planova.
- (3) Urbanistički plan iz stavka (1) ovog članka donosi Skupština.
- (4) Sredstva za pripremu, izradu i praćenje provođenja urbanističkog plana osiguravaju se iz proračuna Distrikta.

**Članak 24.
(Zoning plan)**

- (1) Zoning plan je provedbeni plan koji se donosi za cijelo područje koje obuhvaća urbanistički plan.
- (2) Zoning plan se može donijeti i za zone rada i industrije van urbanog područja grada, kao i za urbana područja u seoskim naseljima.
- (3) Zoning plan definire namjene pojedinih površina i propisuje uvjete projektiranja i izgradnje novih, odnosno rekonstrukcije postojećih građevina.
- (4) Zoning plan obvezno sadrži:
 - a) definicije pojedinih termina;
 - b) zoning kartu, odnosno označene zone određene namjene;
 - c) službenu kartu, odnosno označene javne objekte i infrastrukturu, granice infrastrukturnih sustava sa uključenim zaštitnim zonama ili pojasevima;

- d) listu zona sa dopuštenim, uvjetno dopuštenim i zabranjenim namjenama;
- e) urbanističke standarde za svaku pojedinu zonu kao što su: dopuštena gusto naseljenosti, minimalni i maksimalni koeficijent izgrađenosti, definirani tipovi objekata, minimalna i maksimalna veličina parcele, maksimalna visina i katnost objekta, maksimalni gabarit objekta, minimalna udaljenost ivica objekta od granice parcele, pristup mjestima javnih okupljanja i parkovima, potreban broj parking prostora, uvjeti uređenja vanjskih površina, uvjeti koji se obvezno zadovoljavaju zbog zaštite životnog okoliša kao što su: buka, vibracije, ispušni plinovi, režimi rada, skladištenje otpadnog materijala i slično, uvjeti arhitektonskog oblikovanja i primjene materijala, drugi parametri u ovisnosti od specifičnosti zone;
- f) uvjetno dopuštene namjene u okviru zoning plana;
- g) područja za koja se izrađuje regulacijski plan ili urbanistički projekat.

(5) Lista dozvoljenih namjena u zonama zoning plana uključuje sve namjene potrebne da se zadovolje zdravstvene, sigurnosne i socijalne potrebe stanovnika urbanog područja u okviru opsega zoning plana.

(6) Zona određene namjene ne može se formirati na jednoj parseli.

(7) Uvjetno dopuštene namjene mogu biti odobrene samo ako ne ugrožava susjedne građevine i susjedno zemljište.

(8) Postojeće građevine legalno izgrađene prije usvajanja zoning plana se nastavljaju koristiti i po usvajanju plana i ako njihova namjena nije sukladno zoning planu.

(9) Promjenu namjene ili rekonstrukciju građevine iz stavka (8) ovog članka, vrši se sukladno odredbama zoning plana.

Članak 25. **(Regulacijski plan)**

(1) Regulacijski plan se donosi za pretežno izgrađena urbana područja u kojima se može dopustiti nova gradnja, pri čemu je nužno detaljno definirati uvjete projektiranja i izvođenja novih objekata radi zaštite arhitektonskog stila i slično.

(2) Regulacijski plan se donosi i za područja od općeg interesa za Distrikt, za poticaj gospodarstva ili izgradnju objekata javne infrastrukture.

(3) Regulacijski plan utvrđuje: namjenu površina, namjenu i katnost objekata, gustinu naseljenosti i koeficijent izgrađenosti, niveličiske podatke, regulacijske i građevinske linije, valorizaciju postojećih objekata i prijedlog mjera intervencije, uređenje slobodnih površina, urbanističko-tehničke uvjeti za projektiranje i izvođenje, uvjete za izradu urbanističkih projekata, oblik i dimenzije građevinskih parcela, odnosno plan parcelacije, podatke o vlasničkom statusu zemljišta, uvjete uređenja građevinskog zemljišta, izgradnju objekata i mreže komunalne, energetske i prometne infrastrukture, mjere zaštite kulturno-povijesnoga i prirodnog naslijeda, mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nepogoda, mjere zaštite prava invalida, smjernice za zaštitu životnog okoliša, ekonomsku valorizaciju plana.

Članak 26. **(Urbanistički projekat)**

(1) Urbanistički projekat se radi za područja koja se izgrađuju kao cjelina ili su većim dijelom izgrađena.

(2) Urbanističkim projektom se utvrđuju uvjeti za prostorno uklapanje nove građevine u postojeću sredinu ili na područje koje ima poseban kulturno-povijesni ili prirodni značaj.

(3) Urbanistički projekat sadrži: detaljnu namjenu površina, namjenu i katnost objekata, urbanističko-arkitektonska rješenja, plan regulacije i nivelizacije, hortikulturna rješenja, idejne projekte prometnica, komunalne i energetske infrastrukture, idejne projekte planiranih građevina.

**Članak 27.
(Provedbeni planovi)**

(1) Provedbene planove iz članka 16. stavak (2) točka d) ovog zakona donosi Skupština.

(2) Sredstva za pripremu, izradu i praćenje provođenja provedbenih planova osiguravaju se iz proračuna Distrikta.

**Članak 28.
(Plan parcelacije)**

(1) Plan parcelacije se donosi kao poseban i samostalan planski dokument za prostorne cjeline za koje nije obvezno donošenje zoning plana ili regulacijskoga plana ili ti planovi nisu donešeni.

(2) Plan parcelacije sadrži osnovne elemente za organizaciju i uređenje prostora: plan organizacije prostora, plan prometa, plan energetske, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture, plan regulacijskih i građevinskih linija, veličina, oblik i položaj parcele, pristup parcelama i urbanističko-tehničke uvjete.

(3) Plan parcelacije usvaja Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

GLAVA V. - IZRADA I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG PLANIRANJA

**Članak 29.
(Odluka o pristupanju izradi dokumenta prostornog planiranja)**

(1) Odluka o pristupanju izradi dokumenta prostornog planiranja sadrži:

- a) vrstu dokumenta;
- b) granice područja za koji se dokument radi;
- c) vremensko razdoblje za koji se dokument donosi;
- d) smjernice za izradu dokumenta;
- e) rok izrade dokumenta;
- f) obvezne elemente dokumenta;
- g) odredbe o javnoj raspravi i javnom uvidu;
- h) način osiguranja sredstava za izradu dokumenta;
- i) nositelja pripreme za izradu dokumenta;
- j) druge elemente u zavisnosti od specifičnosti područja za koje se dokument radi.

(2) Odluku iz stavka (1) ovog članka izrađuje Odjel i dostavlja na odobravanje Vladi.

(3) Odluku iz stavka (1) ovog članka usvaja Skupština, na prijedlog Vlade.

(4) Odlukom o pristupanju izradi regulacijskoga plana ili urbanističkog projekta, može se utvrditi zabrana građenja za novu izgradnju na prostoru ili dijelu prostora za koji se radi provedbeni plan.

(5) Odluka o pristupanju izmjeni ili dopuni dokumenta prostornog planiranja usvaja se sukladno odredbama ovog članka.

Članak 30.

(Nositelj pripreme dokumenta prostornog planiranja)

(1) Nositelj pripreme za izradu dokumenta prostornog planiranja (u dalnjem tekstu: nositelj pripreme) je Odjel.

(2) Nositelj pripreme pokreće izradu dokumenta prostornog planiranja.

Članak 31.

(Obveze nositelja pripreme)

(1) Nositelj pripreme dostavlja nositelju izrade:

- a) planski dokument višeg reda ili šireg područja;
- b) važeću provedbenu plansku dokumentaciju;
- c) katastarske podloge i raspoložive geodetske podloge;
- d) spisak nepokretnih kulturnih dobara koje se nalaze u opsegu plana kao i mјere zaštite;
- e) svu ostalu raspoloživu dokumentaciju.

(2) Nositelj pripreme dužan je osigurati suradnju i usuglašavanje stavova zainteresiranih osoba.

(3) Zainteresirana osoba iz stavka (2) ovog članka su: vlasnici nekretnina, korisnici prostora i sudionici u izgradnji i uređivanju prostora, tijela, institucije i druge pravne osobe nadležni za vodno gospodarstvo, šumarstvo, poljoprivredu, promet, energetiku, telekomunikacije, turizam, rudarstvo, zdravstvo, školstvo, kulturu, zaštitu životnog okoliša ili zaštitu kulturno-povijesnoga i prirodnih dobara, kao i Policija Distrikta.

(4) Po donošenju odluke iz članka 29. ovog zakona, nositelj pripreme dužan je u sredstvima javnog informiranja objaviti poziv zainteresiranim osobama iz stavka (3) ovog članka da u roku od 15 dana dostave svoje prijedloge i primjedbe za planska rješenja na zemljištu, objektima ili građevinama u njihovom vlasništvu.

(5) Nositelj pripreme utvrđuje tijelo javne uprave i pravne osobe od kojih je prilikom izrade planskog dokumenta potrebno pribaviti mišljenje na nacrte ili prijedloge planskih rješenja, zavisno od postojećeg stanja i planirane namjene prostora i objekata u opsegu dokumenta prostornog planiranja.

(6) Mišljenja iz stavka (5) ovog članka pribavlja se od tijela javne uprave i pravnih osoba u čijoj nadležnosti su:

- a) opskrba vodom i odvođenje otpadnih voda;
- b) opskrba električnom i toplotnom energijom;
- c) upravljanje javnim putevima u naselju i izvan naselja;
- d) oblast gospodarstva, vodnog gospodarstva, poljoprivrede i šumarstva;
- e) zaštite životnog okoliša;
- f) zaštite kulturno-povijesnoga naslijeđa;
- g) zaštite od požara.

(7) Ako tijelo javne uprave i pravne osobe iz stavka (5) i (6) ovog članka ne dostave mišljenje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje mišljenja, smatra se da su dali pozitivno mišljenje.

(8) Nositelj pripreme plana dužan je proslijediti dostavljene prijedloge, primjedbe i mišljenja iz stavka (4), (5) i (6) ovog članka nositelja izrade.

**Članak 32.
(Vijeće plana)**

(1) Prema potrebi, obimu i vrsti dokumenta prostornog planiranja, nositelja pripreme može imenovati vijeće plana radi stručnog praćenja izrade dokumenta prostornog planiranja, vođenja javne rasprave i usuglašavanja stavova i interesa.

(2) Ukoliko se utvrdi potreba za formiranje savjeta plana iz stavak (1) ovog članka, vijeće plana imenuje se u roku od 30 dana od stupanja na snagu odluke iz članka 29. ovog zakona.

**Članak 33.
(Nositelj izrade dokumenta prostornog planiranja)**

(1) Izrada dokumenta prostornog planiranja može se povjeriti domaćoj ili stranoj pravnoj osobi, koje posjeduje rješenje o ovlasti iz članka 34. ovog zakona (u dalnjem tekstu: nositelj izrade).

(2) Da bi pravna osoba mogla izrađivati strategije, prostorni plan, urbanističke, zoning i regulacijske planove potrebno je da:

- a) bude upisana u sudske registre;
- b) ima u radnom odnosu stalno zaposlena najmanje:
 - 1) dva diplomirana inženjera arhitekture od kojih jedan ima ovlast za izradu prostorno-planske dokumentacije, a drugi ovlast za izradu tehničke dokumentacije;
 - 2) dva diplomirana inženjera građevinarstva prometnoga i hidrotehničkog smjera sa ovlasti za izradu prostorno-planske dokumentacije;
 - 3) jednog diplomiranog elektroinženjera;
 - 4) jednog diplomiranog strojarskoga inženjera;
 - 5) jednog diplomiranog ekonomista;
 - 6) jednog diplomiranog pravnika.

(3) Izradu urbanističkih projekata i planova parcelacije može vršiti pravna osoba koja:

- a) je upisana u sudske registre;
- b) ima u radnom odnosu najmanje:

- 1) dva diplomirana inženjera arhitekture od kojih jedan ima ovlast za izradu prostorno-planske dokumentacije, a drugi ovlast za izradu tehničke dokumentacije,
- 2) jednog diplomiranog inženjera građevinarstva prometnoga smjera sa ovlast za izradu tehničke dokumentacije.

(3) Izrada dokumenta prostornog planiranja može se povjeriti i Odjelu ako ispunjava uvjete stavka 2. ovog članka.

**Članak 34.
(Nadležnost)**

(1) Rješenje o ovlasti za izradu prostorno-planske dokumentacije donosi Odjel.

(2) Rješenje o ovlasti iz stavka (1) ovog članka izdaje se na temelju Pravilnika o davanju ovlasti za izradu dokumenta prostornog planiranja koji donosi Vlada, a na prijedlog predstojnika Odjela.

(3) Nositelj izrade ne može započeti izradu dokumenta prostornog planiranja bez rješenja iz stavka (1) ovog članka.

**Članak 35.
(Izbor nositelja izrade)**

Izbor nositelja izrade obavlja se putem javne nabave sukladno zakonu.

**Članak 36.
(Prednacrt i nacrt plana)**

(1) Nositelj izrade dužan je nositelju pripreme dostaviti prednacrt dokumenta prostornog planiranja na razmatranje i davanje primjedbi i prijedloga.

(2) Nositelj izrade prihvaćene primjedbe i prijedloge na prednacrt ugrađuje u nacrt dokumenta prostornog planiranja.

**Članak 37.
(Javni uvid i javna rasprava)**

(1) Nacrt dokumenta prostornog planiranja utvrđuje se zaključkom nositelja pripreme.

(2) Zaključkom iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se mjesto, vrijeme i način izlaganja nacrta dokumenta prostornog planiranja na javni uvid.

(3) Trajanje javnog uvida utvrđuje se pravilnikom iz članka 18. stavak (3) ovog zakona, a ne može biti kraće od 30 dana.

(4) O izlaganju nacrta dokumenta prostornog planiranja na javni uvid, javnost se obavještava oglasom koji se objavljuje u sredstvima javnog informiranja.

(5) Kada se na javni uvid stavlja prostorno planska dokumentacija, oglašavanje se vrši i u prostorijama odgovarajućih mjesnih zajednica.

(6) Nacrt dokumenta prostornog planiranja izlaže se:

- a) u prostorijama tijela nadležnog za poslove prostornog planiranja,
- b) u prostorijama kao što su: domovi kulture, predvorja javnih ustanova i slično,
- c) u prostorijama odgovarajućih mjesnih zajednica.

(7) Nositelj pripreme dužan je obavijestiti oglasom javnost o vremenu i mjestu javne rasprave.

(8) Javna rasprava se održava u zadnjoj trećini vremena u kojem se vrši javni uvid.

(9) Nositelj pripreme plana dužan je da na svakom mjestu na kojem je izložen nacrt dokumenta prostornog planiranja, obavijesti javnost da se detaljnije informacije, objašnjenja i pomoći u formuliranju primjedaba mogu dobiti kod nositelja pripreme i nositelja izrade dokumenta prostornog planiranja.

(10) Nositelj izrade dužan je razmotriti sva mišljenja, primjedbe i prijedloge koji su pristigli tijekom javnog uvida, i nositelju pripreme dostaviti odgovore sa obrazloženjem, prije utvrđivanja prijedloga dokumenta prostornog planiranja.

**Članak 38.
(Stručna rasprava)**

(1) Nositelj pripreme plana po potrebi organizira stručnu raspravu.

(2) Odgovori nositelja izrade o primjedbama i prijedlozima razmatraju se na stručnoj raspravi, na koju se obvezno pozivaju predstavnici nositelja pripreme, nositelja izrade i predstavnici iz članka 31. stavka (5) i (6) ovog zakona, te članovi vijeća plana, ako je savjet bio imenovan.

(3) Ako stručnoj raspravi iz stavka (2) ovog članka ne prisustvuju ovlašteni stručni predstavnici iz članka 31. stavka (5) i (6) ovog zakona, smatra se da su suglasni sa

nacrtom dokumenta prostornog planiranja i primjedbama ili prijedlozima koje je prihvatio nositelj pripreme.

**Članak 39.
(Ponovni javni uvid i javna rasprava)**

(1) Ako se nacrt dokumenta prostornog planiranja urađen na osnovu prihvaćenih primjedbi ili prijedloga bitno razlikuje od nacrta dokumenta prostornog planiranja upućenog na javni uvid, nositelj pripreme dužan je organizirati ponovni javni uvid i javnu raspravu.

(2) Bitne razlike iz stavka (1) ovog članka podrazumijevaju nova rješenja koja nisu sukladni sa smjernicama za izradu dokumenta iz odluke iz članka 29. ovog zakona, kada se promjeni granica građevinskog područja ili kada promjena izaziva promjenu vlasničkih odnosa.

(3) Ako se ponovna javna rasprava odnosi na promjene predložene u prvoj javnoj raspravi, trajanje javnog uvida može biti kraće od rokova iz članka 37. stavak (3) ovog zakona, ali ne kraće od osam dana.

(4) Ponovni javni uvid i javna rasprava objavljaju se na način određen člankom 37. ovog zakona.

(5) Primjedbe ili prijedlozi na nacrt dokumenta prostornog planiranja, urađen na osnovu prihvaćenih primjedbi ili prijedloga, mogu se podnositi isključivo na izmjene tog nacrta.

**Članak 40.
(Prijedlog dokumenta)**

(1) Po održanom javnom uvidu i javnoj raspravi, nositelj izrade izrađuje prijedlog dokumenta prostornog planiranja sukladno zaključcima sa rasprava.

(2) Prijedlog dokumenta prostornog planiranja utvrđuje se na temelju nacrta i ne može se mijenjati, osim ako je do izmjene došlo prihvatanjem mišljenja, primjedbe ili prijedloga.

(3) Prijedlog dokumenta prostornog planiranja, osim plana parcelacije, odobrava Vlada na prijedlog Odjela.

(4) Prijedlog dokumenta prostornog planiranja usvaja Skupština odlukom.

(5) Ukoliko Skupština ne usvoji dokument prostornog planiranja, u odluci Skupštine navode se razlozi neusvajanja i smjernice za doradu dokumenta prostornog planiranja.

(6) Dokument prostornog planiranja je javni dokument i izlaze se na stalni javni uvid u Odjelu.

**Članak 41.
(Skraćeni postupak donošenja planova)**

(1) S ciljem stvaranja planske osnove za obnovu i izgradnju naselja za neodložno zbrinjavanje stanovništva sa razrušenog, poplavljenog i drugog područja, urbanistički, zoning i regulacijski plan se može raditi i donositi i po skraćenom postupku, na način koji se propisuje Pravilnikom o izradi i donošenju planova po skraćenom postupku.

(2) Skraćeni postupak donošenja zoning i regulacionih planova izuzetno se može primjeniti u slučaju kada je Skupština utvrdila javni interes za izmjenu i dopunu postojećeg plana.

(3) Pravilnik iz stavka (1) ovog članka donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

**Članak 42.
(Revizija dokumenata prostornog planiranja)**

- (1) Reviziju dokumenta prostornog planiranja pokreće nositelj pripreme plana.
- (2) Obvezna revizija provedbenih planova vrši se najkasnije godinu dana prije isteka vremenskog razdoblja definiranog odlukom iz članka 29. ovog zakona.
- (3) Revizija dokumenta prostornog planiranja vrši se na način i po postupku propisanom za donošenje tog dokumenta.

GLAVA VI. - INFORMACIJSKI SUSTAV O PROSTORU I DOKUMENTACIJA ZA PRAĆENJE STANJA U PROSTORU

Članak 43. (Informacijski sustav o prostoru)

- (1) Poslovi planskog uređenja prostora su poslovi od posebnog interesa za Distrikt.
- (2) Stručne, upravne i organizacijske poslove uređenja prostora obavlja Odjel.
- (3) Poslove dizajniranja, kreiranja i upravljanja jedinstvenim geografsko-informacijskim sustavom (u dalnjem tekstu: GIS) Vlade vodi Odjel za javni registar i to su poslovi od posebnog interesa za Vladu.
- (4) Jedinstveni GIS sustav Vlade je sustav koji je sastavljen od GIS podsustava koji se nalaze u Vladi Brčko Distrikta BiH i koji zajedno predstavljaju jednu kompleksnu cjelinu.
- (5) GIS je vrsta informacijskoga sustava, kojim se prikazuju matematički definirani entiteti, tačke, poligoni i vektori kao nositelji podataka, gdje svaki podatak ima svoje mjesto i značaj, i zajedno sa ostalim podacima predstavlja logičku i misaonu cjelinu.
- (6) Prikupljanje, evidentiranje, sustavatizovanje, obradu i distribuciju podataka o prostoru Distrikta, koji se odnose na dokumentaciju prostornog planiranja iz članka 16. stavak 2. ovog zakona, za upravljanje, uređenje i korištenje građevinskog zemljišta, za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, a koji će biti kreiran i organiziran kao GIS podsustav, vodi Odjel.
- (7) U odjelima Vlade kao i Direkciji za financije, organiziraju se posebni podsustavi GIS-a u kojima se vodi prikupljanje, evidentiranje, sustavatizovanje, obrada i distribucija podataka o prostoru Distrikta, a odnose na poslove iz njihove nadležnosti.

Članak 44. (Podaci koji čine jedinstvenu GIS bazu podataka)

U okviru zadatka i poslova iz članka 43. stavka 3. ovog zakona, pomoću GIS-a se vrši prikupljanje, evidencija, sustavatizacija, obrada, prostorna analiza i distribucija podataka:

- a) o politici prostornog uređenja u Distriktu, o prostornim planovima entiteta Bosne i Hercegovine i prostornim planovima teritorijalnih jedinica entiteta koje graniče s Distrikтом;
- b) o pravnom, posjedovnom i stvarnom stanju nekretnina, i njihovim vlasnicima, korisnicima, posjednicima i nositeljima drugih prava na njima, te o tržištu nekretnina i kretanjima na tom tržištu koja su relevantna za planiranje prostora, provođenje planova, formuliranje i provođenje zemljišne i fiskalne politike i slično;
- c) o geodetskim planovima i topografskim i specijalnim kartama koje se odnose na prostor Distrikta i susjedne prostore;
- d) o naseljima, naseljenim mjestima, trgovima, ulicama i kućnim brojevima;

- e) o topografskim oznakama, odnosno brojevima katastarskih i građevinskih parcela, površinama, poljoprivrednim ili šumskim kulturama i slično;
- f) o dobrima u javnoj uporabi;
- g) o katastru djelatnosti i pogona koji zagađuju ili mogu da zagađuju životni okoliš;
- h) o zaštićenim prostorima i građevinama i drugim zaštićenim dobrima;
- i) o bespravnoj izgradnji građevina i bespravnoj promjeni namjene građevina ili zemljišta;
- j) o podnesenim zahtjevima za izdavanje urbanističke suglasnosti, odobrenja za građenje ili za promjenu namjene građevina ili zemljišta i odobrenja za uporabu građevina, i o rješenjima donesenim o tim zahtjevima;
- k) o rješenjima nadležnih inspekcija koja se odnose na građevine ili površine;
- l) o izrađenim detaljnim urbanističko-tehničkim uvjetima, tehničkoj dokumentaciji, projektima za izvođenje, idejnim projektima i idejnim rješenjima za izgradnju građevina ili za izvođenje drugih radova;
- m) o statističkim područjima, krugovima i drugim statističkim jedinicama, o statističkim izvješćima i informacijama koje se odnose na prostor;
- n) o analizama, studijama, ekspertizama, izvješćima, informacijama, planovima i programima razvoja i drugim dokumentima znanstvenoga, stručnog ili informativnog karaktera, koji se, u cijelini ili u značajnijem dijelu, odnose na pitanja iz članka 43. stavak (2) ili ovog članka;
- o) o zakonima i podzakonskim aktima, obveznim i neobveznim standardima, normativima i drugim stručnim pravilima koja se primjenjuju u planiranju, projektiranju i građenju;
- p) o planovima i programima razvoja subjekata koji obavljaju gospodarske ili negospodarske djelatnosti u Distriktu;
- q) o drugim činjenicama, stanju, planovima, programima i drugim dokumentima od značaja za prostorno uređenje, projektiranje, građenje, zaštitu sredine i dobrima u javnoj uporabi.

Članak 45.

(Postupanje sa podacima)

- (1) Sva tijela, organizacije i drugi subjekti koji posjeduju ili izrađuju podatke iz članka 44. ovog zakona, obvezni su da ih stave na raspolaganje Odjelu za javni registar.
- (2) Procedure oko prikupljanja, evidentiranja, sustavatizovanja, obrade, distribucije i razmjene podataka koji čine sastavni dio GIS-a se standardizuju i primjenjuju.
- (3) Ako je neki od dokumenata, podataka, informacija ili evidencija iz stavka (2) ovog članka određen i označen kao državna, službena ili poslovna tajna od strane tijela ili organizacije od kojih potječe, Odjel za javni registar postupa sukladno propisima koji se odnose na dostupnost informacija i na čuvanje i raspolaganje takvim podacima.
- (4) Pravilnik kojim se utvrđuju vrste i opseg podataka i informacija koje prikuplja, evidentira, sustavatizuje, razmjenjuje, distribuira Odjel za javni registar, donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javni registar.

GLAVA VII. - LOKACIJSKI UVJETI

Članak 46.

(Lokacijski uvjeti)

- (1) Lokacijski uvjeti su upravni akt kojim se utvrđuju uvjeti za projektiranje, građenje i izvođenje drugih zahvata u prostoru, a koji se izdaju na osnovu dokumenata prostornog planiranja, zakona i drugih propisa.
- (2) Osnove za izdavanje lokacijskih uvjeta su: zoning plan, regulacijski plan, urbanistički projekat i plan parcelacije.
- (3) Lokacijski uvjeti se izdaju na osnovu raspoložive planske dokumentacije ako:
- a) prostorni plan ili urbanistički plan nije donesen;
 - b) prostornim planom ili urbanističkim planom nije predviđena izrada provedbenog plana;
 - c) u trenutku podnošenja zahtjeva odgovarajući dokument prostornog planiranja iz stavka (2) ovog članka nije donesen.
- (4) Postupak, način i uvjeti izdavanja lokacijskih uvjeta u slučaju iz stavka (3) ovog članka utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog predstojnik Odjela.
- (5) Odjel je nadležno za zaštitu kulturno-povijesnoga i prirodnog naslijeđa, osim kulturno-povijesnoga naslijeđa za koje je nadležno Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH.
- (6) Nadležnost Odjela u pogledu zaštite kulturno-povijesnoga naslijeđa je:
- a) uspostavljanje zaštite nad kulturno-povijesnim naslijeđem;
 - b) uspostavljanje i vođenje registra kulturno-povijesnoga naslijeđa koja uživaju prethodnu zaštitu,
 - c) utvrđivanje svojstva i prestanak svojstva kulturno-povijesnoga naslijeđa;
 - d) uspostavljanje mjera zaštite i očuvanja kulturno-povijesnoga naslijeđa;
 - e) istraživanje kulturno-povijesnoga naslijeđa;
 - f) praćenje stanja kulturno-povijesnoga naslijeđa;
 - g) utvrđivanje mjera zaštite kulturno-povijesnoga naslijeđa;
 - h) izdavanje lokacijskih uvjeta za radove na kulturno-povijesnom naslijeđu.
- (7) Lokacijski uvjeti izdaju se za trajne građevine, čiji rok trajanja i uporabe nije ograničen uz odgovarajuće održavanje.

Članak 47.

(Lokacijski uvjeti na lokaciji na kojoj je započeto građenje)

- (1) Ako je na lokaciji započeto građenje ili je objekat izgrađen bez odobrenja za građenje ili je odobrenje za građenje prestalo da važi, lokacijski uvjeti se mogu izdati pod uvjetom da je započeti ili izgrađeni objekat sukladno važećim dokumentima prostornog planiranja.
- (2) Ako objekat ili dio objekta iz stavka (1) ovog članka nije sukladno važećim dokumentima prostornog planiranja, lokacijski uvjeti se ne mogu izdati, osim u slučaju mogućnosti usklađivanja sa tim dokumentom.

Članak 48.

(Tijelo nadležan za izdavanje lokacijskih uvjeta)

- (1) Lokacijske uvjete izdaje Odjel.
- (2) Postupak po zahtjevu za izdavanje lokacijskih uvjeta provodi se sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Zakon o upravnom postupku).

Članak 49.
(Zahtjev za lokacijske uvjete)

- (1) Prije podnošenja zahtjeva investitor može izvršiti uvid u važeću dokumentaciju prostornog planiranja za predmetnu lokaciju.
- (2) Odjel je dužan svakoj zainteresiranoj osobi na zahtjev omogućiti uvid u dokumentaciju prostornog planiranja.
- (3) Investitor uz zahtjev za lokacijske uvjete prilaže:
 - a) presliku katastarskog plana;
 - b) idejni projekat;
 - c) opis predviđene tehnologije rada, ako se radi o proizvodnom objektu;
- (4) Izuzetno od stavka (3) ovog članka, ako je područje buduće gradnje pokriveno urbanističkim projektom, investitor nije dužan priložiti idejni projekat.
- (5) Idejni projekat nije potrebno dostaviti za prizemne individualno stambene objekte bruto površine do 150 m².
- (6) Izdavanje lokacijskih uvjeta nije vezano za pravo vlasništva, pravo posjeda, pravo građenja ili pravo služnosti na zemljištu ili objektu.
- (7) Za objekte iz članka 47. stavka (1) ovog zakona za izdavanje lokacijskih uvjeta se obvezno dostavlja geodetski snimak izvedenog stanja objekta urađen od strane nadležnog tijela ili ovlaštene pravne osobe.

Članak 50.
(Sadržaj lokacijskih uvjeta)

- (1) U slučaju da je područje buduće izgradnje pokriveno regulacijskim planom ili urbanističkim projektom, lokacijski uvjeti se sastoje od ovjerenog izvatka iz regulacijskoga plana ili urbanističkog projekta, opisa lokacije i urbanističko-tehničkih uvjeta.
- (2) Ako je područje buduće gradnje pokriveno zoning planom, lokacijski uvjeti sadrže izvješće o usklađenosti gabarita i položaja predloženog objekta i njegove namjene sa odredbama zoning plana i dodatne uslove koje treba zadovoljiti u procesu projektiranja i izgradnje.
- (3) Ako za područje buduće gradnje nije donesen odgovarajući provedbeni plan u trenutku podnošenja zahtjeva ili izrada provedbenog plana nije uopće predviđena prostornim planom šireg područja ili dokument prostornog planiranja šireg područja nije urađen, lokacijske uvjete izdaje Odjel na temelju uvida stanja na mjestu događaja, i na temelju raspoloživog dokumenta prostornog planiranja.
- (4) Lokacijski uvjeti u slučajevima iz stavka (3) ovog članka sadrže opis lokacije, mišljenje na temelju kojeg se može odobriti lokacija, te urbanističko-tehničke uvjete i izvadak iz dokumenta prostornog planiranja na temelju kojeg su izdani.
- (5) Lokacijski uvjeti sadrže i informaciju o mogućnosti izmjene u slučaju izmjene postojećeg ili izrade novog provedbenog plana.
- (6) Lokacijskim uvjetima određuju se i prilozi neophodni za izdavanje odobrenja za građenje.
- (7) Lokacijski uvjeti izdaju se za cijelu građevinsku parcelu koja je namjenjena za gradnju građevine.
- (8) Naknadu za izdavanje lokacijskih uslova snosi podnositelj zahtjeva.
- (9) Naknada iz stavka (8) ovog članka obuhvaća troškove izdavanja lokacijskih uvjeta.

(10) Propisi o visini naknade se reguliraju posebnim zakonom.

(11) Pravilnik o formi, sadržaju i načinu izrade lokacijskih uvjeta donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

**Članak 51.
(Urbanističko-tehnički uvjeti)**

(1) Urbanističko-tehnički uvjeti, u ovisnosti od vrste građevine, odnosno zahvata u prostoru, utvrđuju:

- a) namjenu građevine, odnosno zahvata u prostoru;
- b) veličinu i oblik parcele;
- c) minimalni opseg uređenja građevinskog zemljišta, ako potrebna infrastruktura nije izgrađena, te način priključenja na komunalnu infrastrukturu;
- d) uvjete za oblikovanje građevine kao što su: dimenzije objekta, materijalizacija, vrsta krova, katnost, a po potrebi: visina sokla, kota vijenca i kota sljemena;
- e) uređenje građevinske parcele što uključuje građevinsku i regulacijsku liniju, koeficijent izgrađenosti, gustinu izgrađenosti, uvjete za izgradnju pomoćnih građevina, uređenje dvorišta, prometne, manipulativne i zelene površine, uvjete za parkiranje ili garažiranje vozila;
- f) obveze koje se moraju ispoštovati u odnosu na susjedne objekte;
- g) uvjete vezane za zaštitu životnog okoliša;
- h) uvjete za omogućavanje slobodnog pristupa osobama sa poteškoćama u kretanju;
- i) opseg i metode neophodnih geoloških i geomehaničkih ispitivanja tla;
- j) druge elemente i uvjete važne za građevinu, odnosno zahvat u prostoru prema posebnim propisima.

(2) Urbanističko-tehničke uvjete za rekonstrukciju i restauraciju nepokretnih kulturno-povijesnih naslijeđa od velikog značaja, objekta arhitektonskog ili ambijentalnog značaja za Distrikt, koji se nalaze na područjima za koji nije donesen urbanistički projekat izdaje Odjel.

(3) Urbanističko-tehničke uvjete za određenu lokaciju utvrđuje Odjel.

**Članak 52.
(Rok izdavanja lokacijskih uvjeta)**

Odjel je dužan izdati lokacijske uvjete u roku propisanom Zakonom o upravnom postupku.

**Članak 53.
(Lokacijski uvjeti za privremene građevine)**

(1) Lokacijski uvjeti se izdaju za privremene građevine na lokacijama koje se nalaze na građevinskom zemljištu koje nije privideno konačnoj namjeni sukladno dokumentu prostornog planiranja ili na lokacijama koje su, prema provedbenim planovima, planirane za postavljanje privremenih građevina.

(2) Lokacijskim uvjetima za privremenu građevinu određuje se:

- a) obveza investitora da privremenu građevinu ukloni i dovede zemljište u prvobitno stanje, o svom trošku bez prava na naknadu, prilikom privođenja građevinskog zemljišta konačnoj namjeni sukladno provedbenim planom;
 - b) trajanje privremene građevine koje može biti: vremenski ograničeno ili do privođenja zemljišta konačnoj namjeni.
- (3) U slučaju da zbog privođenja zemljišta konačnoj namjeni, nastane potreba da se privremeni objekat ukloni prije isteka roka iz stavka (2) točka b) ovog članka, Odjel je dužan obavijestiti investitora privremene građevine i urbanističko-građevinsku inspekciiju o potrebi i roku uklanjanja privremene građevine.
- (4) Tijelo nadležno za izdavanje odobrenja za građenje u slučaju iz stavka (3) ovog članka izdaje rješenje o uklanjanju privremene građevine.

**Članak 54.
(Važenje lokacijskih uvjeta)**

- (1) Lokacijski uvjeti važe do izmjene važećeg plana ili donošenja provedbenog plana, ako je njegovo donošenje predviđeno planom šireg područja.
- (2) Ako investitor nije podnio zahtjev za odobrenje za građenje u roku od godinu dana od dana izdavanja lokacijskih uvjeta, dužan je tražiti uvjerenje od Odjela da izdani lokacijski uvjeti nisu promijenjeni.

GLAVA VIII. - TEHNIČKE KARAKTERISTIKE BITNE ZA GRAĐEVINU

**Članak 55.
(Bitne osobine građevina)**

- (1) Sve građevine i zahvati u prostoru projektuju se i grade sukladno dokumentima prostornog planiranja.
- (2) Usklađenost građevine sa dokumentima prostornog planiranja osigurava se projektiranjem sukladno zahtjevima iz lokacijskih uvjeta, revizijom projekta prije postupka izdavanja odobrenja za građenje, izvođenjem radova sukladno odobrenim glavnim projektom, kontrolom u postupku izdavanja uporabne dozvole i pravilnim korištenjem građevine.

**Članak 56.
(Sigurnost građevine)**

- (1) Građevina se projektira i gradi na način da se postigne sigurnost građevine u cjelini i u svakom elementu.
- (2) Sigurnost, u smislu ovog zakona, je sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju tijekom gradnje i pri normalnoj uporabi te da zadrži sve bitne tehničke karakteristike tokom predviđenog vremena trajanja, a to su:
 - a) mehanička otpornost i stabilnost;
 - b) sigurnost u slučaju požara;
 - c) zaštita života i zdravlja;
 - d) pristupačnost;
 - e) ušteda energije i toplotna zaštita;
 - f) zaštita od štetnog djelovanja na životni okoliš.

(3) Građenjem i korištenjem građevine ne smije se ugroziti sigurnost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije.

(4) Tehničke karakteristike bitne za građevinu propisuju se pravilnicima i tehničkim propisima, uz primjenu obveznih važećih standarda i uvažavanje europskih standarda, a sukladno međunarodnim principima harmonizacije tehničkog zakonodavstva.

**Članak 57.
(Uklanjanje arhitektonskih barijera)**

(1) Građevine sa više stambenih jedinica, javne ustanove, te uslužni i gospodarski objekti se projektiraju i grade tako da je osobama smanjene pokretljivosti trajno osiguran neometan pristup, kretanje, boravak i rad.

(2) Uvjeti iz stavka (1) ovog članka definirani su Pravilnikom o prostornim standardnim, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja svih barijera za osobe s umanjenim fizičkim sposobnostima.

**Članak 58.
(Protupožarni uvjeti)**

Građevina se projektuje i gradi tako da se u slučaju požara:

- a) očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđena posebnim propisom;
- b) spriječi širenje vatre i dima unutar građevine;
- c) spriječi širenje vatre na susjedne građevine;
- d) omogući da osobe mogu neozlijedene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje;
- e) omogući zaštita spasitelja.

**Članak 59.
(Higijenski uvjeti)**

(1) Građevina se projektira i gradi tako da ne ugrožava higijenu i zdravlje ljudi, radni i životni okoliš, posebno zbog:

- a) oslobođanja opasnih plinova, para i drugih štetnih tvari;
- b) opasnih zračenja;
- c) onečišćenja voda i tla;
- d) neodgovarajućeg odvođenja otpadnih voda, dima, plinova te tekućeg otpada;
- e) nepropisnog postupanja s čvrstim otpadom;
- f) sakupljanja vlage u dijelovima građevine ili na površinama unutar građevine.

(2) Građevinski proizvodi i oprema u građenju bira se, ugrađuje, povezuje, preinakuje i održava tako da zbog kemijskih, fizikalnih ili drugih utjecaja ne može doći do opasnosti, smetnji, šteta ili nedopustivih oštećenja tijekom uporabe građevine.

**Članak 60.
(Sigurnosni uvjeti)**

Građevina se projektira i gradi tako da se tijekom uporabe izbjegnu moguće ozljede korisnika građevine koje mogu nastati od poskliznuća, pada, sudara, opeklina, električnog udara i eksplozije.

**Članak 61.
(Zaštita od buke)**

Građevina se projektira i gradi na način da zvuk što ga čuju osobe koje borave u građevini ili u blizini građevine, bude na takvoj razini da ne ugrožava zdravlje, da osigurava noćni mir i zadovoljavajući uvjeti za odmor i rad propisane posebnim zakonima.

**Članak 62.
(Ušteda energije i toplotna zaštita)**

(1) Svaka zgrada, ovisno o vrsti i namjeni projektira se, gradi i održava tako da tijekom uporabe ima propisana energetska svojstva.

(2) Energetska svojstva i način proračuna toplinskih karakteristika zgrade, energetske zahtjeve za nove i postojeće zgrade s izuzecima od propisanih zahtjeva, propisuju se posebnim zakonima i podzakonskim aktima.

**Članak 63.
(Odstupanje od bitnih zahtjeva za građevinu)**

U slučaju rekonstrukcije ili adaptacije građevine za koju je donesena odluka o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, odnosno građevine u kojoj se osobama smanjene pokretljivosti osigurava neometani pristup, kretanje, boravak i rad može se odstupiti od bitnih zahtjeva za građevinu uz pribavljenu suglasnost Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine.

**Članak 64.
(Neometan pristup i kretanje u građevini licima smanjene pokretljivosti)**

(1) Građevine javne i poslovne namjene se projektuju i grade tako da je osobama smanjene pokretljivosti osiguran neometan pristup, kretanje, boravak i rad.

(2) Građevine stambene i stambeno-poslovne namjene s deset i više stanova se projektiraju i grade tako da je moguće jednostavno prilagođavanje za pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti u najmanje jednom stanu na svakih deset stanova.

(3) Uvjete i način neometanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama smanjene pokretljivosti u građevinama iz stavka (1) ovoga članka, uvjete i način jednostavnog prilagođavanja građevina iz stavak (2) ovoga članka utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

**Članak 65.
(Evidentiranje građevina)**

Evidentiranje građevine vrši se nakon izdavanja odobrenja za građenje i uporabne dozvole upisivanjem izgrađenih građevina u službene evidencije.

**Članak 66.
(Tehnički propisi)**

(1) Tehničkim propisima se razrađuju zahtjevi za građevinu, tehnička svojstva građevinskih proizvoda i drugi tehnički zahtjevi u vezi s građevinama, njihovim građenjem i održavanjem građevine sukladno načelima europskog tehničkog

zakonodavstva.

(2) Tehničkim propisom utvrđuje se način dokazivanja upotrebljivosti i radnje koje se provode u postupku ocjenjivanja usklađnosti građevinskih proizvoda s tehničkom specifikacijom na način da se:

- a) direktno utvrđuje tehnička svojstvo,
- b) upućuje na drugi propis koji regulira tehničko svojstvo.

(3) Tehničke propise donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

Članak 67.

(Provjera bitnih zahtjeva građevine)

(1) Ispitivanje određenih dijelova građevine u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu i prethodna istraživanja bitna za projektiranje, građenje ili održavanje građevina, obavljaju ovlaštene pravne osobe.

(2) Ovlast za obavljanje poslova iz stavka (1) ovoga članka izdaje i stavlja izvan snage predstojnik Odjela za javnu sigurnost.

Članak 68.

(Uvjeti za obavljanje poslova ispitivanja i istraživanja)

Uvjeti za obavljanje poslova ispitivanja i istraživanja iz stavka (1) ovog članka u pogledu osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate ispitivanja, odnosno prethodnih istraživanja, neovisnosti u odnosu na osobe koje sudjeluju u projektiranju, građenju ili održavanju građevine i način dokumentiranja rezultata ispitivanja, odnosno prethodnih istraživanja, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta u postupku davanja ovlasti iz stavka (2) ovoga članka i uvjete za produljenje i stavljanje izvan snage te ovlasti, utvrđuju se pravilnikom koji donosi predstojnik Odjela za javnu sigurnost.

GLAVA IX. - TEHNIČKA DOZVOLA

Članak 69.

(Tehnička dozvola)

(1) Tehničkom dozvolom utvrđuju se tehnička svojstva građevinskog proizvoda:

- a)** za koji nije donezen tehnički propis, niti bosanskohercegovačka norma suglasna načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva,
- b)** čija tehnička svojstva znatno odstupaju od svojstava određenih tehničkim propisom ili takvom važećom normom.

(2) Tehničkom dozvolom utvrđuje se i način dokazivanja upotrebljivosti građevinskog proizvoda i radnje koje se provode u postupku ocjenjivanja usklađenosti tehničkih svojstava građevinskog proizvoda.

(3) Odjel za javnu sigurnost vodi evidenciju doneesenih tehničkih dopuštenja.

Članak 70.

(Nadležnost za izdavanje tehničke dozvole)

(1) Tehničku dozvolu na prijedlog proizvođača, odnosno uvoznika građevinskog proizvoda izdaje ovlaštena pravna osoba iz Distrikta ili entiteta, nakon ispitivanja tehničkih svojstava građevinskog proizvoda.

(2) Tehnička dozvola je na snazi do donošenja odgovarajućeg tehničkog propisa ili bosanskohercegovačke norme suglasne načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva ili do roka na kojeg je izdana, a najdulje pet godina od dana objavljanja u «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».

(3) Na prijedlog proizvođača, odnosno uvoznika građevinskog proizvoda važenje tehničke dozvole može se produžiti jednom za najdulje pet godina.

(4) Tehnička dozvola nije upravni akt.

(5) Troškove donošenja tehničke dozvole snosi proizvođač ili uvoznik građevinskog proizvoda, koji je predložio njegovo donošenje.

Članak 71.

(Odluka o stavljanje izvan snage tehničkog dopuštenja)

(1) Odluka o stavljanju izvan snage tehničke dozvole iz članka 70. stavka (1) ovog zakona može se donijeti ako se utvrdi da građevinski proizvod nema tehnička svojstva koja pod uvjetima iz članka 56. ovog zakona osiguravaju da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeve za građevinu.

(2) Odluku o stavljanju izvan snage tehničke dozvole donosi predstojnik Odjela za javnu sigurnost.

(3) Odluka iz stavka (1) ovog članka je upravni akt.

Članak 72.

(Ovlast za utvrđivanje tehničke dozvole)

(1) Ovlast pravnoj osobi iz članka 70. stavka (1) ovog zakona (za donošenje tehničke dozvole daje i stavlja izvan snage Odjel za javnu sigurnost).

(2) Pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja za javnu sigurnost utvrđuju se: uvjeti za obavljanje poslova donošenja tehničke dozvole u pogledu osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate postupka i poslova u vezi s donošenjem tehničkog dopuštenja, neovisnosti, posebno u odnosu na proizvođača ili uvoznika građevinskog proizvoda, sadržaj i način izrade smjernica za donošenje tehničke dozvole, metode vrednovanja rezultata i druge zahtjeve vezane uz ispitivanje tehničkih svojstava građevinskog proizvoda u postupku donošenja tehničkog dopuštenja, oblik i sadržaj tehničke dozvole, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje uvjeta u postupku davanja ovlasti iz stavka (1) ovoga članka, uvjete za produženje i stavljanje izvan snage tog ovlasti, te sadržaj i način vođenja evidencije donesenih tehničkih dozvola.

Članak 73.

(Strana tehnička dozvola)

(1) Europska tehnička dozvola koju donosi članica Europske organizacije za tehničke dozvole (EOTA) i nacionalna tehnička dozvola koju donosi nacionalno tijelo strane države ovlašteno za donošenje tehničkih dozvola (u dalnjem tekstu: strana tehnička dozvola) može se primijeniti u Distriktu, ako je donesena odluka o njegovom preuzimanju.

(2) Odluku o preuzimanju strane tehničke dozvole na prijedlog proizvođača ili uvoznika građevinskog proizvoda donosi predstojnik Odjela za javnu sigurnost po prethodno pribavljenom mišljenju pravnog subjekta ovlaštenog iz članka 70. stavka (1).

(3) Odredbe ovog zakona kojima se uređuje pitanje donošenja, važenja, troškova donošenja i stavljanja izvan snage tehničke dozvole, primjenjuju se na donošenje

odluke iz stavka (2) ovog članka ili na preuzeto strana tehnička dozvola.

(4) Odluka iz stavka (1) ovog članka nije upravni akt.

**Članak 74.
(Građevinski proizvodi i oprema)**

(1) Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihov kvaliteta dokazan dokumentom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti s utvrđenim posebnim propisima, normativima i standardima.

(2) Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na temelju certifikata nadležne institucije u BiH.

(4) Građevinski proizvodi i oprema koji imaju potvrdu o kvaliteti ili certifikat izdan u inozemstvu trebaju da imaju certifikat iz stavka (2) ovog članka, osim ako se radi o proizvodima i opremi koji bitnije ne utječu na karakteristike građevine definirane ovim zakonom.

(5) Certificiranje pojedinih građevinskih proizvoda i opreme može vršiti samo pravni subjekt koji posjeduje akreditacije sukladno Zakonom o akreditiranju Bosne i Hercegovine.

(6) Laboratorija u kojoj se vrši ispitivanje kvalitete materijala obvezna je posjedovati akreditaciju sukladno Zakonu o akreditiranju Bosne i Hercegovine izdanu od strane Instituta o akreditiranju Bosne i Hercegovine (BATA).

(7) Odobrenje iz stavka (2) ovog članka izdaje se na određeni rok koji ne može biti dulji od pet godina. Ako se u tom roku ne doneše odgovarajuća norma ili odgovarajući propis, odobrenje se može produžiti za narednih pet godina.

GLAVA X. - PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

**Članak 75.
(Vrste projektne dokumentacije)**

Vrste projektne dokumentacije u skladu sa odredbama ovog zakona su:

- a) idejni projekat,
- b) glavni projekat,
- c) izvođački projekat,
- d) projekat izvedenog stanja.

**Članak 76.
(Idejni projekat)**

(1) Idejni projekat je skup međusobno usklađenih nacrta i dokumenata kojima se daju osnovna oblikovno funkcionalna rješenja građevine, te prikaz smještaja građevine u prostoru sa načinom priključenja na infrastrukturu.

(2) Idejni projekat sadrži: tehnički opis, situacijsko rješenje, sve tlocrte objekta ili građevine, karakteristične presjekе i sve fasade.

(3) Propisana razmjera idejnog projekta je 1:100, u izuzetnim okolnostima u ovisnosti od vrste građevine razmjera je 1:200.

(4) Opis svih primjenjenih materijala podova, zidova i krova su sastavni dio idejnog projekta.

(5) Idejni projekat, zavisno o složenosti i tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati i druge nacrte i dokumente, ako su oni značajni za utvrđivanje za izradu

glavnog projekta, odnosno lokacijskih uvjeta, kao što je: opis tehnološkog procesa, tehnološki nacrti, opis primjene određene tehnologije građenja i slično.

**Članak 77.
(Glavni projekat)**

- (1) Glavni projekat je skup međusobno uskladijenih projekata, odnosno dijelova projekta, kojima se daje tehničko rješenje građevine, prikaz smještaja građevine u prostoru, dokazuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, drugih zahtjeva iz ovog zakona, drugih zakona, tehničkih normi i propisa.
- (2) Na osnovu glavnog projekta izdaje se odobrenje za građenje.
- (3) Glavni projekat zajedno sa odobrenjem za građenje trajno čuva tijelo uprave koji je izdalo odobrenje za građenje i investitor, odnosno korisnik građevine.
- (4) Glavni projekat se radi sukladno lokacijskim uvjetima, a ovisno o tehničkoj strukturi građevine, sadrži:
- a) arhitektonski projekat;
 - b) građevinski projekat;
 - c) projekte instalacija;
 - d) procjenu utjecaja na životni okoliš, ako se radi o namjeni objekta, koja je definirana kao djelatnost, koja može ugroziti životni okoliš;
 - e) elaborat zaštite od požara i eksplozija;
 - f) plan upravljanja otpadom, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja;
 - g) projekt ugradnje opreme;
 - h) tehnološki projekat;
 - i) predmjer i predračun radova,
 - j) program osiguranja i kontrole kvalitete radova i ugrađene opreme.
- (5) Projekti iz stavka (4) ovoga članka, ovisno o vrsti građevine, sadrže:
- a) tehnički opis;
 - b) elaborat o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla, kao i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta;
 - c) proračune statike, hidraulike, energetike, fizičkih karakteristika objekta i drugo kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema odredbama ovog zakona;
 - d) projekt uređenja okoliša, tehničko rješenje infrastrukture sa načinom priključenja i uređenja slobodnih površina;
 - e) izvadak iz katastarskog plana sa ucrtanom situacijom građevine i ucrtanim susjednim građevinama, a za građevine koje se grade na većem području situacija građevine može se prikazati na geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila;
 - f) uvjete zaštite susjednih objekata.
- (6) Ako je glavni projekat izrađen na stranom jeziku, obvezno sadrži i prijevod na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
- (7) Ako je glavni projekat izrađen po propisima drugih zemalja obvezno se nostrificira, pri čemu se provjerava uskladijenost projekta sa propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, za te vrste i namjene građevina.
- (8) Ovjerom projekta iz stavka (7) ovog članka, pravna osoba ovlaštena za izradu tehničke dokumentacije, odgovara za izvršenu nostrifikaciju projekta, odnosno usklađivanje projekta sa odredbama ovog zakona, posebnih zakona, propisa i normativa donesnim na temelju zakona i pravila struke.
- (9) Glavni projekat na temelju kojeg je izgrađena određena građevina, može se upotrijebiti za građenje drugih takvih građevina ako su suglasni investitor i projektant

koji je izradio taj projekat pod uvjetom prilagođavanja tog projekta lokacijskim uvjetima, odnosno urbanističko-tehničkim uvjetima, građevinskoj parceli, priključcima na objekte i uređaje komunalne infrastrukture i geomehaničkom izvješću.

(10) Propisana razmjera glavnog projekta je 1:50.

(11) U slučaju iz stavka (9) ovog članka ostvaruju se autorska prava sukladno posebnim propisima.

Članak 78. (Izvođački projekat)

(1) Izvođački projekat je projekt koji se izrađuje se za potrebe izvođenja radova ako glavni projekat ne sadrži razradu detalja potrebnih za izvođenje radova.

(2) Izvođački projekat se izrađuje sukladno glavnom projektu i uvjetima za građenje danim u odobrenju za građenje i sadrži detaljne crteže i njihove tekstualne opise, čime se građevina potpuno definira za gradnju.

(3) Ako izvođački projekat nije izradio projektant glavnog projekta, investitor je dužan projektantu glavnog projekta dostaviti izvođački projekat radi provjere usklađenosti sa glavnim projektom i uvjetima danim u odobrenju za građenje.

(4) Projektant glavnog projekta dužan je odmah, a najkasnije u roku od osam dana, pismeno obavijestiti urbanističko-građevinsku inspekciiju ako utvrdi da izvođački projekat, nije izrađen sukladno odredbama ovog zakona, posebnim propisima i normativima donesenim na temelju zakona i pravila struke.

(5) Izvođački projekat pregleda izvođač radova i nadzorno tijelo iz članka 88. ovog zakona, koji su zajedno sa projektantom izvođačkog projekta direktno odgovorni za njegovu usuglašenost sa glavnim projektom i odobrenjem za građenje.

Članak 79. (Projekat izvedenog stanja)

(1) Projekat izvedenog stanja je glavni projekat sa ucrtanim svim izmjenama koje su nastale tijekom gradnje, sukladno izdanim odobrenjem za građenje i odobrene od projektanta, nadzornog tijela i Odjela za javnu sigurnost.

(2) U slučaju da se tijekom gradnje nisu desile nikakve izmjene u odnosu na glavni projekat, izvođač radova i nadzorno tijelo potvrđuju da je izvedeno stanje identično sa projektom na temelju kojeg je izdano odobrenje za građenje.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka projekat se ovjerava pečatom izvedenog stanja od strane Odjela za javnu sigurnost.

(4) Na temelju projekta iz stavka (2) ovog članka ili projekta izvedenog stanja vrši se tehnički prijam građevine i izdaje uporabna dozvola.

(5) Investitor ili korisnik građevine, dužan je čuvati projekat izvedenog stanja dok građevina postoji.

Članak 80. (Dokumentacija kontrole kvaliteta)

(1) Dokumentaciju kontrole kvalitete čine svi atesti ugrađenog materijala, rezultati završnih mjerena i testova koji su provedeni sukladno posebnim propisima i normativima donesenim na temelju zakona i pravila struke.

(2) Investitor je dužan dostaviti svu dokumentaciju kontrole kvaliteta Povjerenstvu za tehnički pregled iz članka 115. ovog zakona najkasnije prilikom pregleda objekta.

Članak 81.
(Upute za održavanje i pogon objekta)

- (1) Isporučitelj opreme u objektima sa proizvodnim djelatnostima dužan je pripremiti i korisniku objekta predati jasne upute o korištenju i održavanju opreme i objekta, kao i odgovarajuće garantne listove instalirane opreme.
- (2) Upute se prevode na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine.
- (3) Upute za održavanje određuju termine obveznih redovitih pregleda, rokove i opseg povremenih pregleda i opseg radova redovnog održavanja objekta i pogona.

Članak 82.
(Označavanje i čuvanje tehničke dokumentacije)

- (1) Projekti iz članaka 76. do 79. ovog zakona, odnosno dijelovi projekta, tehnički opis i proračuni i svaki list crteža ima: oznaku pravne osobe ovlaštene za poslove projektiranja koje je izradio projekat, naziv građevine, ime i naziv investitora, oznaku ili broj projekta, odnosno njegovog dijela, vrstu tehničke dokumentacije, vrstu nacrta, mjerilo u kojem je nacrt izrađen, datum izrade, ime i potpis projektanta ili glavnog projektanta i pečat pravne osobe.
- (2) Ovjerom projekta, odnosno nacrta pravna osoba koja je izradilo projekat potvrđuje da je projekat kompletan, njegovi dijelovi međusobno usklađeni, kao i da je usklađen sa odredbama ovog zakona, te sa odredbama posebnih propisa i normi donesenih na temelju drugih zakona i pravila struke.
- (3) Tehnička dokumentacija i njezini dijelovi se uvezuju na način da se onemogući zamjena sastavnih dijelova.
- (4) Uz projekat se uvezuju ovlasti glavnog projektanta i projektanata pojedinih dijelova projekta.
- (5) Ukoliko projekat podliježe reviziji, izvješće o reviziji projekta se čuva kao privitak uz projekat.

GLAVA XI. – SUDIONICI U GRAĐENJU

Članak 83.
(Sudionici u građenju)

- (1) Sudionici u građenju su: investitor, projektant, revident projekta, izvođač i nadzorno tijelo.
- (2) Odnosi između sudionika u građenju iz stavka (1) ovoga članka uređuju se ugovorima.

Članak 84.
(Investitor)

- (1) Projektiranje, kontrolu projekta, građenje i stručni nadzor nad građenjem investitor povjerava pravnim ili fizičkim osobama, koje ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (2) Investitor osigurava stručni nadzor najkasnije do dana otpočinjanja pripremnih radova.

(3) Investitor koji gradi u svoje ime, a za račun nepoznatog kupca, može biti projektant i izvođač, a revizija glavnoga projekta i stručni nadzor povjeravaju se drugim ovlaštenim pravnim ili fizičkim osobama, koje ispunjavaju i uvjete određene propisima o sukobu interesa.

(4) Kada je investitor fizička osoba koja za svoje potrebe gradi individualni stambeni objekt, može sam graditi i provoditi nadzor, pod uvjetom da ima najmanje srednju stručnu tehničku spremu arhitektonsko-građevinskog smjera i ovlaštenje za izradu tehničke dokumentacije ili građenje, a dužan je da osigura stručni nadzor za ostale faze građenja.

(5) Investitor nije dužan osigurati stručni nadzor za jednostavne građevine iz članka 92. ovoga zakona.

(6) U slučaju prekida radova investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina, a ako prekid radova traje duže od tri mjeseca investitor je dužan ponovo prijaviti početak radova u roku osam dana prije početka.

(7) Ako se u tijeku građenja promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor obavješćuje nadležni organ, odnosno urbanističko-građevinsku inspekciiju u roku od osam dana od dana nastale promjene.

Članak 85. (Projektant)

(1) Izradu tehničke dokumentacije, sa svim dijelovima, odnosno projektima, može vršiti pravna osoba (u dalnjem tekstu: projektant) ako:

- a) je upisana u sudski registar za poslove projektiranja;
- b) ima u radnom odnosu najmanje po jednoga diplomiranog inženjera odgovarajuće struke sa ovlaštenjem za izradu tehničke dokumentacije.

(2) Fizička osoba stiče ovlaštenje za izradu tehničke dokumentacije sukladno Pravilniku o izdavanju osobnih ovlaštenja, koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

(3) Ukoliko pravna osoba nema zaposlene ovlaštene projektante za svaku vrstu projekta može angažirati drugu pravnu osobu sa ovlaštenjem za poslove projektiranja za određenu vrstu ili dio projekta.

(4) Pravna osoba koja projektuje imenuje odgovornog projektanta za cijeli projekt i odgovornog projektanta za dijelove projekta.

(5) Odgovorni projektant iz stavka (4) ovoga članka je odgovoran da projekt ili dio projekta ispunjava uvjete iz ovoga zakona, posebnih zakona, propisa donesenih na temelju zakona, tehničkih normi i pravila struke, te da je izvođački projekt sukladan glavnom projektu.

(6) Odgovorni projektant iz stavka (4) ovoga članka za cijeli projekt može istovremeno biti i odgovorni projektant za dio projekta.

(7) Odgovorni projektant odgovoran je za kompletnost projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekata, što potvrđuje svojim potpisom i odgovarajućom potvrdom.

(8) Ako u izradi projekta sudjeluju dvije ili više pravnih osoba, investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, a koordinator projekta imenuje odgovornog projektanta za cijeli projekt sukladno ovome zakonu.

(9) Projektiranjem građevine ne mogu se baviti službenici zaposleni u tijelima javne uprave, osim za vlastite potrebe sukladno ovome zakonu.

Članak 86. (Izrada elaborata o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla)

- (1) Elaborat o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla, koji služi kao podloga za definiranje načina temeljenja građevina, radi se sukladno Pravilniku o izradi elaborata o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla.
- (2) Izrada elaborata iz stavka (1) ovoga članka povjerava se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete utvrđene pravilnikom iz stavka (1) ovoga članka i ima u stalnom radnom odnosu najmanje jednog diplomiranog inženjera građevinarstva, ovlaštenog za izradu tehničke dokumentacije.
- (3) Pravilnik iz stavka (1) ovoga članka donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

**Članak 87.
(Izvođač)**

- (1) Graditi ili izvoditi pojedine radeve na građevini može pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti i koja ispunjava uvjete iz Pravilnika koji utvrđuje uvjete za obavljanje djelatnosti građenja, odnosno izvođenja pojedinih radeva, koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.
- (2) Ovlaštenje za građenje može se dati samo fizičkoj osobi koja ima odgovarajuću stručnu spremu, položen stručni ispit i najmanje dvije godine prakse na poslovima u struci.
- (3) Fizičkoj osobi može se dati ovlaštenje za građenje sukladno Pravilniku iz članka 85. stavak (2) ovoga zakona.
- (4) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor je dužan imenovati glavnog izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radeva.
- (5) Izvođač je dužan:
- a) graditi sukladno odobrenju za građenje;
 - b) radeve izvoditi tako da tehničke karakteristike građevine budu sukladne odredbama ovoga zakona;
 - c) urbanističko-građevinskoj inspekciji i inspekciji zaštite na radu najkasnije u roku od osam dana prije početka radeva prijaviti početak građenja;
 - d) ugrađivati materijale, opremu i proizvode sukladno odredbama ovoga zakona;
 - e) osiguravati dokaze o kvaliteti radeva i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga zakona, tehničkim normama i propisima i zahtjevima glavnog projekta;
 - f) pravovremeno poduzeti mjere za sigurnost građevine, radeva, opreme i materijala, za sigurnost radnika, sudionika u prometu i sigurnost susjednih građevina;
 - g) organizirati gradilište sukladno propisima i izraditi shemu gradilišta;
 - h) prilikom građenja povjeriti izvođenje građevinskih radeva i drugih poslova osobama koje zadovoljavaju propisane uvjete za izvođenje tih radeva, odnosno obavljanja poslova;
 - i) osiguravati mjerena i geodetska osmatranja ponašanja tla i objekta u tijeku građenja;
 - j) bez odlaganja obavijestiti nadležnu službu zaštite i nadležni odjel kada u tijeku građenja nađe na građevine ili druge objekte koji mogu da imaju obilježe prirodnog ili kulturno-povijesnog naslijeđa i poduzimati mjere za zaštitu nalazišta;
 - k) pismeno upozoriti investitora, nadležni odjel i nadležnu inspekciiju o nedostacima u tehničkoj dokumentaciji ili o nastupanju nepredviđenih

- okolnosti koje su od utjecaja na izvođenje radova i primjenu tehničke dokumentacije;
- l) osigurati građevinu, gradilište i okoliš u slučaju prekida radova;
 - m) u tijeku građenja voditi građevinski dnevnik, građevinsku knjigu i knjigu inspekcija;
 - n) omogućiti urbanističko-građevinskoj inspekciiji slobodan pristup gradilištu i dokumentaciji;
 - o) sačiniti izvješeće o izvođenju radova po završetku građenja.
- (6) Izvođač iz stavka (1) ovoga članka imenuje odgovornu osobu za građenje, a u slučaju da izvodi samo pojedine radove imenuje odgovornu osobu za izvođenje tih radova.
- (7) Odgovorna osoba za građenje iz stavka (6) ovoga članka dužna je imati ovlaštenje za građenje i odgovorna je za ispunjenje uvjeta iz stavka (5) ovoga članka.
- (8) Izvođač radova ne može otpočeti radove prije nego što se izvrši prijava gradilišta.

Članak 88.
(Nadzorno tijelo)

- (1) Nadzor nad građenjem u ime investitora, prema ovome zakonu može obavljati pravna ili fizička osoba koja posjeduje ovlaštenje za vršenje nadzora nad građenjem sukladno Pravilniku o davanju ovlaštenja za vršenje nadzora.
- (2) Investitor pismenim aktom određuje nadzorno tijelo građenja.
- (3) Akt o imenovanju nadzornog tijela dostavlja se nadležnoj urbanističko-građevinskoj inspekciiji uz prijavu gradilišta.
- (4) Ovisno o složenosti objekta, može se formirati nadzorni tim i imenovati koordinator tima.
- (5) Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inženjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih etapa objekta ili dijelova objekta.
- (6) Pravna osoba kojoj je povjereno vršenje nadzora imenuje koordinatora.
- (7) Ukoliko nadzor vrši nadzorni tim sastavljen od više fizičkih osoba, koordinatora imenuje investitor.
- (8) Nadzor nad građenjem investitor ne može povjeriti istoj pravnoj osobi kojoj je povjerio građenje svoje građevine.
- (9) Nadzorno tijelo ne smije biti fizička osoba koja je u radnom odnosu kod izvođača građevine.
- (10) U provođenju stručnoga nadzora nadzorno tijelo dužno je:
 - a) utvrditi usklađenosć iskolčenja građevine sa zapisnikom o iskolčenju građevine i projektom;
 - b) provjeriti i utvrditi gradi li se sukladno odobrenju za građenje, tehničkoj dokumentaciji i ovom zakonu;
 - c) provjeriti i utvrditi da je kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme sukladna zahtjevima projekta, uvjetima propisanim ovim zakonom, posebnim zakonima, tehničkim normama, standardima i propisima;
 - d) utvrditi da je kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima;
 - e) biti prisutan u svim fazama testiranja kvalitete ugrađenog materijala kao i u svim fazama testiranja nosivog sklopa građevine;
 - f) u slučaju da rezultati ispitivanja ugrađenog materijala nisu sukladni propisima, dužno je odmah pismenim putom obavijestiti nadležnu urbanističko-građevinsku inspekciiju;

- g) potvrditi izvođenje radova potpisivanjem građevinskog dnevnika, kontrolirati građevinsku knjigu i izmjene u tehničkoj dokumentaciji;
 - h) napisati izvješće o obavljenom nadzoru nad građenjem građevine.
- (11) Pravilnik iz stavka (1) ovoga članka donosi Vlada Distrikta na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

**Članak 89.
(Revident projekta)**

- (1) Reviziju tehničke dokumentacije može obavljati pravna ili fizička osoba koja posjeduje ovlaštenje za vršenje revizije tehničke dokumentacije (u dalnjem tekstu: revident) sukladno pravilniku iz članka 85. stavak (2) ovoga zakona za vršenje revizije tehničke dokumentacije.
- (2) Revizija glavnog projekta radi se za sve građevine i zahvate osim za privremene i pomoćne objekte.
- (3) Reviziju projektne dokumentacije sukladno Pravilniku o vršenju revizije projektna dokumentacija može vršiti:
 - a) pravna osoba;
 - b) posebno povjerenstvo koje čine fizičke osobe ovlaštene za vršenje revizije, koje po potrebi može formirati Odjel za javnu sigurnost.
- (4) Revizija glavnog projekta, u ovisnosti od vrste i namjene građevine, obavlja se sukladno ovom zakonu i Pravilniku iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Reviziju projektne dokumentacije može obavljati i visokoškolska, odnosno druga javna ustanova koja se bavi istraživačkom ili obrazovnom djelatnošću iz područja projektiranja i građenja objekata i ako u radnom odnosu sa punim radnim vremenom ima osobe ovlaštene za izradu projektne dokumentacije.
- (6) U slučaju da je revident pravna osoba, dužan je imenovati odgovornog revidenta, koji je odgovoran za koordinaciju kontrole pojedinih etapa ili dijelova glavnog projekta.
- (7) Odgovorni revident iz stavka (6) ovoga članka organizira izradu završnog izvješća o kontroli ukupne projektne dokumentacije, na osnovi pojedinačnih izvješća o kontroli pojedinih dijelova projekta, koji se prilaže uz završno izvješće.
- (8) Prilikom revizije projektne dokumentacije revident provjerava:
 - a) da li je projekt kompletan;
 - b) da li je projekt izrađen od strane pravne osobe registrirane za izradu projektne dokumentacije i da li osobe koje su sudjelovale u izradi projekta posjeduju odgovarajuća osobna ovlaštenja;
 - c) da li je projekt urađen sukladno lokacijskim uvjetima;
 - d) da li projektna rješenja ispunjavaju uvjete za sigurnost građevine sukladno ovom zakonu;
 - e) mehaničku otpornost i stabilnost;
 - f) zaštitu od buke;
 - g) uštedu energije i toplinsku zaštitu;
 - h) higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, u dijelu zaštite okoliša prema posebnom zakonu;
 - i) da li su tehnička projektna rješenja sukladna važećim tehničkim standardima, propisima, pravilima struke i odredbama drugih zakona.
- (9) Revident je odgovoran za tačnost provjera iz stavka (8) ovoga članka.
- (10) U izvješću o obavljenoj reviziji revident može zahtijevati od investitora da:

- a) prije početka izvođenja određenih radova, obavi kontrolu dijela izvođačkog projekta koji se odnosi na te radove;
 - b) obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.
- (11) Revident projekta ne može biti osoba koja je u radnom odnosu kod pravne osobe koja je:
- a) potpuno ili djelomično sudjelovala u izradi projekta;
 - b) nostrifikovala projekt.
- (12) Pravilnik o vršenju revizije projektne dokumentacije donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

Članak 90.
(Nostrifikacija projektne dokumentacije)

(1) Nostrifikacija, u smislu ovoga zakona, je utrđivanje usklađenosti projektne dokumentacije izrađene prema stranim propisima sa važećim propisima na području Distrikta i pravilima struke (u dalnjem tekstu: nostrifikacija).

- (2) Nostrifikacija se provodi neovisno od vrste građevine.
- (3) Projektna dokumentacija se prevodi na jedan od jezika u službenoj upotrebi.

Članak 91.
(Ovlaštenje za nostrifikaciju)

- (1) Nostrifikaciju projekta provodi ovlaštena pravna osoba registrirana za poslove projektiranja.
- (2) Ovlaštenje za nostrifikaciju izdaje Odjel za javnu sigurnost.
- (3) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je sastaviti pismeno izvješće o obavljenoj nostrifikaciji i ovjeriti projekt.
- (4) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka može izraditi dijelove projekta ako projektu koji se nostrifikuje nedostaju dijelovi propisani ovim zakonom.

Članak 92.
(Odgovornost za izvršenu nostrifikaciju)

Pravna osoba iz članka 91. stavak (1) odgovorna je za utrđivanje usklađenosti projektne dokumentacije.

Članak 93.
(Rješenja o ovlaštenju)

- (1) Rješenje o ovlaštenju za pravne osobe iz članka 33. ovoga zakona izdaje se na razdoblje od četiri godine.
- (2) Po proteku roka iz stavka (1) ovoga članka pravnim osobama koje su imale ovlaštenje mogu se izdati nova ovlaštenja sukladno odredbama ovoga zakona.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, podnositelj zahtjeva dužan je da uz zahtjev priloži, pored drugih dokaza, i dokaz o stručnim rezultatima postignutim u razdoblju važenja prethodnog rješenja o ovlaštenju.
- (4) Pravna osoba koja je dobila ovlaštenje iz stavka (1) ovoga članka obvezna je da pismenim putom obavijesti Odjel o svakoj promjeni uvjeta utvrđenih u ovlaštenju u roku od osam dana od nastale promjene.

(5) Odjel može, po službenoj dužnosti, na inicijativu inspekcijskih ili drugih državnih tijela, pravnih osoba ili građana, izvršiti kontrolu dobivenog ovlaštenja i ovlaštenje staviti van snage sukladno ovom zakonom.

(6) Predstojnik Odjela donosi poseban propis o uvjetima kojima se definiraju procedure kontrole pravnih osoba i ukidanja ovlaštenja u slučajevima iz stavka (5) ovoga članka.

(7) Rješenja iz stavka (1) ovoga članka su konačna i izvršna danom dostavljanja i objavljaju se u „Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“.

(8) Rješenje o ovlaštenju za fizičku osobu izdaje predstojnik Odjela za javnu sigurnost.

(9) Osoba koja posjeduje osobno ovlaštenje izdano izvan Distrikta, dužna je pribaviti ovlaštenje u Distriktu.

(10) Preslike izdanih ovlaštenja dostavljaju se urbanističko-građevinskoj inspekciji.

GLAVA XII. - ODOBRENJE ZA GRAĐENJE

Članak 94.

(Odobrenje za građenje)

(1) Građenje ili rekonstrukcija može početi na osnovi konačnog odobrenja za građenje, osim u slučajevima iz članka 95. ovoga zakona.

(2) Odobrenje za građenje izdaje se za građenje cijele građevine.

(3) Djelomično odobrenje za građenje izdaje se za građenje dijela građevine koja čini funkcionalnu, upotrebljivu i tehničko-tehnološku cjelinu.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka projektnom dokumentacijom se definira faznost gradnje, a faza gradnje čini funkcionalnu, upotrebljivu i tehničko-tehnološku cjelinu.

Članak 95.

(Objekti za koje nije potrebno odobrenje za gradenje)

(1) Odobrenje za građenje nije potrebno za:

- a) radove na održavanju i sanaciji postojeće građevine;
- b) građenje grobnice;
- c) objekte kojima se mijenja djelatnost sukladno odredbama ovoga zakona;
- d) uređenje okućnice individualnog stambenog objekta za koji je izdano odobrenje za građenje što podrazumijeva građenje: staza ili platoa, potpornih zidova visine do 1.0 m od razine tla, vrtnog bazena ili ribnjaka površine do 20 m², ograda, vrtnog ognjišta površine do 1,5 m² i visine do 3m;
- e) pomoćnih građevina namijenjenih redovitoj uporabi individualnog stambenog objekta, koje se grade na parceli za koju je izdano odobrenje za građenje, što podrazumijeva: individualne garaže, spremišta, drvarnice ukupne bruto površine do 40m² i visine sljemena do 4m, nadstrešnicu ili staklenik bruto površine do 12m² i visine vijenca do 4m, cisternu za vodu na tlu volumena do 10m³, septičku jamu zapremine do 10m³;
- f) postavljanje plastenika namijenjenih isključivo poljoprivrednoj proizvodnji maksimalne visine do 4 m od okolnog tla;
- g) privremenih građevina za potrebe sajmova i javnih manifestacija odobrenih po posebnom propisu sa najdužim rokom trajana do 90 dana, nakon čega se građevina uklanja;
- h) tende za ljetne terase, izuzev konzolnih tendi;

- i) montažni objekt gotove konstrukcije do 12 m²;
 - j) kiosk gotove konstrukcije do 12 m²;
 - k) nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu;
 - l) promidžbene panoe površine do 12 m²;
 - m) kablovske i zračne priključke na niskonaponsku i PTT mrežu, kao i priključke postojeće građevine na komunalne instalacije kao što su: vodovod, kanalizacija, plin;
 - n) športske terene bez tribina koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo kao što su: igrališta za tenis, nogomet, i slično;
 - o) zamjeni završnog sloja prometnice bez izmjene širine prometnice;
 - p) radove na stubištima, hodnicima i slično, na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini osobama s teškoćama u kretanju;
- (2) Prije otpočinjanja radova iz stavka (1) ovoga članka pribavljuju se lokacijski uvjeti i osigurava dokaz o vlasništvu nad zemljištem, sukladno članku 98. ovoga zakona.
- (3) Izvođenje radova iz stavka (1) ovoga članka može obavljati fizička osoba registrirano za zanatsku djelatnost iz određene oblasti.
- (4) Izvođenje radova iz stavka (1) ovoga članka vrši se sukladno lokacijskim uvjetima i zapisniku o iskolčavanju objekta.

Članak 96. **(Posebni slučajevi gradenja)**

- (1) U slučaju neposredne opasnosti od prirodnih nepogoda, ratnih ili drugih razaranja koja neposredno ugrožavaju ljude i dobra, mogu se tijekom ili neposredno nakon prestanka tih događaja graditi bez odobrenja za građenje, građevine koje služe sprečavanju djelovanja ili otklanjanju nastalih štetnih posljedica.
- (2) Građevina iz stavka (1) ovoga članka se uklanja u roku od godine dana od prestanka potrebe za njom, a za uklanjanje te građevine potrebno je izraditi projekt uklanjanja građevine.
- (3) Građevina iz stavka (1) ovoga članka može postati stalni objekt, pod uvjetom da se za nju se pribavi odobrenje za građenje u roku od dvije godine od dana prestanka okolnosti iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 97. **(Obnavljanje oštećenih građevina)**

- (1) Ako je oštećenje građevine nastalo kao posljedica događaja iz članka 96. stavak (1) ovoga zakona, građevina se može, bez odobrenja za građenje, vratiti u prvobitno stanje sukladno važećem odobrenju za građenje ili projektu postojećeg stanja građevine.
- (2) Ako je oštećena građevina sa Liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, vraćanje u prvobitno stanje vrši se sukladno posebnom propisu.

Članak 98. **(Obnova ratom oštećenih ili porušenih građevina)**

- (1) Građevina izgrađena, rekonstruirana ili sanirana u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih građevina, smatra se legalnom građevinom ako vlasnik te građevine posjeduje:
- a) jedan primjerak projekta po kojem je građena ili projekt izvedenog stanja;

- b) zapisnik o primopredaji građevine;
 - c) geodetski snimak izvedenog stanja građevine;
 - d) dokaz da je građenje, rekonstrukcija ili sanacija građevine provedena u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih građevina;
 - e) dokaz o vlasništvu nad zemljištem.
- (2) Građevina ratom oštećena ili porušena ili građevina čije je odobrenje za građenje ili druga dokumentacija uništена ili je nedostupna uslijed ratnih djelovanja, smatra se legalnom građevinom, ako vlasnik posjeduje:
- a) izvod aviosnimanja iz 1987. godine Odjela za javni registar;
 - b) izvješće o stanju građevine u pogledu ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu;
 - c) jedan primjerak projekta izvedenog stanja građevine;
 - d) geodetski snimak sa ucrtanim položajem građevine na građevinskoj čestici;
 - e) dokaz o vlasništvu nad zemljištem.

(3) Izvješće iz stavka (2) točke b) ovoga članka može izraditi samo diplomirani inženjer i inženjer odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom i ovlaštenjem za projektiranje.

(4) Za građevinu iz stavka (1) i (2) ovoga članka može se izdati odobrenje za uporabu.

(5) Dokumente iz stavka (1) i (2) ovoga članka pribavlja Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja, po službenoj dužnosti.

(6) Postupak upisa u zemljišne knjige građevina iz stavka (1) ovoga članka provodi Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja, po službenoj dužnosti.

Članak 99.

(Građevina izgrađena prije 1967. god.)

(1) Građevina koja je izgrađena bez odobrenja za građenje do 1967. godine smatra se legalnom građevinom.

(4) Za građevinu iz stavka (1) ovoga članka može se izdati odobrenje za uporabu ako su ispunjeni uvjeti iz članka 98. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 100.

(Tijelo nadležno za izdavanje odobrenja za građenje)

Odobrenje za građenje izdaje Odjel za javnu sigurnost.

Članak 101.

(Zahtjev za odobrenje za građenje)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje, investitor prilaže:
- a) lokacijske uvjete koji su konačni u upravnom postupku;
 - b) zemljišno-knjižni izvadak kao dokaz o pravu vlasništva, pravu građenja, a za objekte infrastrukturnih sustava kao što su: instalacije vode, kanalizacije, plinovoda, struje, raznih drugih podzemnih i nadzemnih instalacija, dokaz prava služnosti;
 - c) original ili ovjerenu presliku katastarskog plana;
 - d) tri primjerka glavnog projekta;
 - e) pisano izvješće o obavljenoj reviziji glavnog projekta prema članku 89. ovoga zakona, ako je potrebna;

- f) pisano izvješće o izvršenoj nostrifikaciji u slučajevima iz članka 77. ovoga zakona;
 - g) drugi prilozi određeni posebnim zakonima.
- (2) Elaborate propisane lokacijskim uvjetima, kao preduvjet za izdavanje odobrenja za građenje, pribavlja investitor i čine sastavni dio projektne dokumentacije.
- (3) Suglasnosti i dokazi pribavljeni u postupku izdavanja lokacijskih uvjeta koriste se i za izdavanje odobrenja za građenje.
- (4) U slučaju izdavanja odobrenja za građenje na osnovi lokacijskih uvjeta iz članka 47. ovoga zakona, uz zahtjev se pored privitaka iz stavka (1) ovoga članka, prilaže i dokaz o uplaćenoj posebnoj naknadi iz članka 109. stavak (1) ovoga zakona.
- (5) Suglasnosti propisane drugim zakonima koje se izdaju u okviru odjela Vlade Distrikta pribavlja Odjel za javnu sigurnost po službenoj dužnosti, a ostale suglasnosti pribavlja investitor.

**Članak 102.
(Dokaz o vlasništvu nad zemljištem)**

Dokaz o vlasništvu nad zemljištem iz članaka 98. i 101. ovoga zakona je izvadak iz zemljišne knjige.

**Članak 103.
(Postupak izdavanja odobrenja za građenje)**

- (1) Odobrenje za građenje je upravni akt koji izdaje Odjel za javnu sigurnost sukladno Zakonu o upravnom postupku.
- (2) Glavni projekt je sastavni dio odobrenja za građenje i to se na projektu naznačava i ovjerava potpisom službenika i žigom odjela koji je odobrenje izdao.
- (3) U slučajevima kada sukladno ovom zakonu revizija glavnog projekta nije potrebna, Odjel za javnu sigurnost ovjerava projekt ako utvrdi da je glavni projekt kompletan, da je urađen sukladno lokacijskim uvjetima i da je urađen od strane pravne osobe ovlaštene za poslove izrade tehničke dokumentacije.
- (4) Postupak po zahtjevu za izdavanje odobrenja za građenje provodi se po odredbama Zakona o upravnom postupku.

**Članak 104.
(Sadržaj odobrenja za građenje)**

Rješenje o odobrenju za građenje sadrži:

- a) podatke o investitoru kojem se izdaje odobrenje sa nazivom i sjedištem, odnosno imenom i adresom;
- b) podatke o građevini za koju se izdaje odobrenje sa osnovnim podacima o namjeni, gabaritu i spratnosti građevine, oznakom lokacije i katastarske parcele;
- c) naziv glavnog projekta sa nazivom ovlaštene pravne osobe koja je izradila glavni projekt i imenom odgovornog projektanta;
- d) podatke o izvršenoj reviziji projekta;
- e) podatke o glavnom projektu kao sastavnom dijelu odobrenja za građenje;
- f) razdoblje za koje odobrenje važi;
- g) obvezu investitora da prijavi početak izvođenja radova nadležnoj građevinskoj inspekciji najmanje osam dana prije otpočinjanja radova;
- h) druge podatke od značaja za specifičnu lokaciju i građevinu.

**Članak 105.
(Oglasavanje odobrenja za građenje)**

- (1) Preslika odobrenja za građenje postavlja se na oglasnoj ploči Vlade i web portalu nadležnog odjela najmanje 15 dana od dana izdavanja.
- (2) Ako situacija na terenu dopušta, preslika odobrenja za građenje treba biti izložena i na lokaciji za koju je odobrenje izdano.
- (3) Jedan primjerak odobrenja za građenje dostavlja se urbanističko-građevinskoj inspekциji.

**Članak 106.
(Odobrenje za građenje za pripremne radove)**

- (1) Investitor može podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za izvođenje pripremnih radova za potrebe organiziranja gradilišta prije nego što dobije konačno odobrenje za građenje.
- (2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka (1) ovoga članka, investitor obvezno prilaže:
 - a) lokacijske uvjete, konačne u upravnom postupku;
 - b) dokaz o vlasništvu nad zemljištem;
 - c) situaciju i shemu gradilišta;
 - d) mjere i normative zaštite od požara;
 - e) mjere i normative zaštite na radu;
 - f) suglasnosti za građevinske priključke na komunalnu infrastrukturu i javnu cestu.
- (3) Rok za izdavanje odobrenja iz stavka (1) ovoga članka je sedam dana od prijama zahtjeva.
- (4) Pripremnim radovima se smatraju: izrada ograda gradilišta, postavljanje privremenih objekata za potrebe gradilišta, priprema unutarnje prometne komunikacije i slično.
- (5) Na osnovi lokacijskih uvjeta izvode se prethodni radovi istražnog karaktera kao što su prethodne studije, geološka, geomehanička istraživanja, hidrogeloška istraživanja, prikupljanje podataka za projektiranje i slično.

**Članak 107.
(Odobrenje za građenje za privremene građevine i druge zahvate)**

- (1) Građevine izgrađene za potrebe sajmova i javnih manifestacija i privremeni montažni objekti koji se neće ukloniti u roku od 90 dana od njihovog postavljanja, mogu se postavljati samo na osnovi odobrenja za građenje za privremene građevine.
- (2) Način izdavanja odobrenja za sjeću stabala, uređenje fasada, zamjenu postojećih krovova, korištenje zemljišta za postavljanje objekata za logorovanje i rekreaciju i drugo utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela.

**Članak 108.
(Prestanak važenja odobrenja za građenje)**

- (1) Odobrenje za građenje prestaje važiti ako se sa radovima na građevini za koju je odobrenje izdano ne započne u roku od jedne godine od dana konačnosti odobrenja za građenje.

(2) Važenje odobrenja za građenje može se posebnim rješenjem, po zahtjevu investitora, produžiti za još jednu godinu ukoliko se nisu promijenili uvjeti koji su postojali u vrijeme izdavanja odobrenja za građenje.

(3) Nadziranje zgrada i pretvaranje zajedničkih prostorija u stanove i poslovne prostore završava se najkasnije u roku od jedne godine od dana konačnosti odobrenja za građenje.

Članak 109.

(Gradevine izgradene bez odobrenja za gradenje)

(1) U slučaju izdavanja odobrenja za građenje za objekte koji su definirani u članku 47. ovoga zakona, obračunava se naknada definirana Pravilnikom o naknadi za građevine izgrađene bez odobrenja za građenje koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

(2) Građevine izgrađene bez odobrenja za građenje ne mogu biti priključene na instalacije komunalne i druge infrastrukture kao što su vodovod, kanalizacija, elektrovod, toplovod, vrelovod, plinovod, TT vodovi, javna cesta i drugo.

(3) Izuzetno od stavka (2) ovoga članka, može se odobriti privremeni priključak na komunalne instalacije i drugu infrastrukturu, nakon podnošenja zahtjeva stranke za naknadne lokacijske uvjete.

(4) Privremeni priključak može trajati najduže jednu godinu.

(5) Za objekte koji se nalaze na aerofotogrametrijskom snimku iz listopada 2003. godine može se odobriti trajni priključak na instalacije komunalne i druge infrastrukture.

(6) Za praćenje stanja u prostoru Odjel je dužan svakih pet godina vršiti aerofotogrametrijsko snimanje.

GLAVA XIII. - GRAĐENJE

Članak 110.

(Iskolčavanje)

(1) Prije početka građenja vrši se iskolčavanje građevine sukladno uvjetima danim u odobrenju za građenje i na osnovi projekta za izvođenje građevine.

(2) Iskolčavanje građevina vrši Odjel za javni registar ili pravna osoba ovlaštena za izvođenje tih poslova prema zahtjevu izvođača radova.

(3) O iskolčavanju se sačinjava zapisnik koji se dostavlja nadležnoj urbanističko-građevinskoj inspekciji.

(4) Za štetu nastalu pogrešnim iskolčavanjem odgovara odjel ili pravna osoba iz stavka (2) ovoga članka po općim pravilima o naknadi štete.

(5) Odjel ili pravna osoba iz stavka (2) ovoga članka dužna je provjeriti da li je iskop temelja građevine izvršen sukladno zapisniku o iskolčavanju i da odobri nastavak radova, koje dalje prati izvođač radova.

Članak 111.

(Uređenje gradilišta)

(1) Gradilište se ogradi radi sprečavanja nekontroliranog pristupa na gradilište.

(2) Za gradska područja predstojnik Odjela može donijeti odluku o kriterijima za izradu ograde, uključujući materijal, vanjski izgled, mogućnost i uvjete reklamiranja i slično.

(3) Na gradilištu koje se proteže na velikom prostoru, kao što je izgradnja željezničke pruge, ceste, dalekovodi i slično, dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi zaštićuju se određenim prometnim znakovima ili označavaju na drugi način.

(4) Investitor ili izvođač dužni su, za privremeno zauzimanje susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnog zakona.

(5) Za privremeno zauzimanje javnih prometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je dobiti odobrenje nadležnog tijela.

(6) Za privremenu građevinu i postavljenu neophodno je da je oprema gradilišta stabilna i da odgovara propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprječavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

(7) Na gradilištu se na vidnom mjestu ističe ploča sa svim bitnim podacima o građevini i sudionicima u građenju i to: naziv investitora, izvođača, projektanta, nadzora, naziv i vrstu građevine, naziv službe koja je izdala odobrenje za građenje, vrijeme početka i završetka radova.

(8) Investitor je dužan osigurati da se privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova kao i oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i slično uklone, a zemljište na području gradilišta kao i na prilazu gradilištu dovede u uredno stanje, sukladno lokacijskim uvjetima i odobrenju za građenje, prije izdavanja odobrenja za uporabu.

Članak 112. **(Dokumentacija na gradilištu)**

Izvođač na gradilištu je dužan da ima:

- a) rješenje o ovlaštenju za građenje i rješenje o ovlaštenju za izvođenje pojedinih radova za odgovornu osobu na gradilištu;
- b) rješenje o imenovanju odgovorne osobe na gradilištu, odnosno odgovorne osobe za izvođenje pojedinih radova;
- c) akt o imenovanju nadzornog tijela;
- d) rješenje o ovlaštenju za vršenje stručnog nadzora;
- e) ugovor o građenju;
- f) odobrenje za građenje;
- g) glavni projekt na osnovi kojeg je izdano odobrenje za građenje;
- h) izvođački projekt, ako je urađen;
- i) građevinski dnevnik;
- j) knjigu inspekcija;
- k) dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme prema programu ispitivanja iz projekta;
- l) zapisnik o iskolčenju građevine;
- m) zapisnik o kontroli dimenzije temelja;
- n) građevinsku knjigu, ako je potrebna;
- o) shemu organizacije gradilišta.

GLAVA XIV. - ODOBRENJE ZA UPORABU

Član 113. **(Početak korištenja građevine)**

(1) Izgrađena građevina može se početi koristiti, odnosno staviti u pogon nakon konačnosti rješenja o odobrenju za uporabu, a na osnovi prethodno izvršenog tehničkog pregleda građevine.

(2) Tehnički pregled obuhvata kontrolu usklađenosti izvedenih radova sa odobrenjem za građenje i tehničkom dokumentacijom na osnovi koje se objekt gradio i sa tehničkim propisima i standardima koji se odnose na pojedine vrste radova, materijala, opreme i instalacija.

(3) Tehnički pregled vrši se po završetku izgradnje objekta ili završetka radova predviđenih odobrenjem za građenje i glavnim projektom.

(4) Tehnički pregled se obavlja u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenje za uporabu.

(5) Izuzetno od stavka (4) ovoga članka, odobrenje za uporabu može se na zahtjev investitora izdati i za dio građevine prije dovršetka građenja cijele građevine:

- a) kada je to potrebno radi nastavka i dovršenja gradnje, npr: korištenja mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu energijom i slično;
- b) kada se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršenja cijele građevine.

Članak 114.

(Zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu)

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu investitor podnosi Odjelu za javnu sigurnost.

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka se prilaže:

- a) odobrenje za građenje koje je konačno u upravnom postupku;
- b) glavni projekt na osnovi kojega je izdano odobrenje za građenje;
- c) geodetski snimak izvedene građevine;
- d) pisani izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima za održavanje građevine;
- e) pisano izvješće nadzora nad građenjem.

Članak 115.

(Povjerenstvo za tehnički pregled)

(1) Tehnički pregled obavlja stručno povjerenstvo koje se sastoji od najmanje tri člana.

(2) Odjel za javnu sigurnost imenuje predsjednika i članove povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka u roku od sedam dana od dana prijama zahtjeva.

(3) Sastav povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka ovisi od vrste i složenosti objekta i čini je od po jedan član stručan za određenu vrstu radova koje povjerenstvo pregleda.

(4) Članovi povjerenstva mogu biti osobe odgovarajuće struke ovlašteni za izradu tehničke dokumentacije ili izvođenje vrste radova koje pregledaju.

(5) U radu povjerenstva ne mogu sudjelovati službene osobe koje sudjeluju u postupku donošenja lokacijskih uvjeta, odobrenja za građenje, osobe koje su u radnom odnosu u pravnoj osobi koja je izradila tehničku dokumentaciju, revidirala ili izvršila nostrifikaciju projektne dokumentacije, bila izvođač radova ili vršila stručni nadzor pri građenju.

(6) Nadležno tijelo može povjeriti tehnički pregled pravnoj osobi iz članka 85. i članka 87. ovoga zakona, ukoliko ta pravna osoba i njeni zaposleni nisu obavljali poslove stručnog nadzora predmetne građevine, niti sudjelovali u izradi projektne dokumentacije ili izvođenju radova.

(7) U slučaju iz stavka (6) ovoga članka pravna osoba je dužna formirati stručno povjerenstvo sukladno stavnima (2) i (3) ovoga članka i pravilniku iz stavka (8) ovoga članka.

(8) Način formiranja povjerenstava i imenovanja članova utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost.

**Članak 116.
(Dužnost investitora u postupku)**

(1) Investitor je dužan osigurati nazočnost sudionika u građenju prilikom tehničkog pregleda.

(2) Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkog prijama, povjerenstvu iz članka 115. ovoga zakona, dostaviti na uvid sljedeću dokumentaciju:

- a) projekt izvedenog stanja;
- b) dokaze o postignutoj kvaliteti radova, građevinskih proizvoda i opreme;
- c) dokumentaciju o izvršenim ispitivanjima i rezultatima testiranja nosivosti konstrukcije, ako se testiranje zahtijeva posebnim propisima;
- d) građevinsku knjigu, ako je vođena i građevinski dnevnik;
- e) ostalu dokumentaciju utvrđenu posebnim propisima u ovisnosti od specifičnosti građevine.

(3) Troškove obavljanja tehničkog pregleda snosi investitor.

**Članak 117.
(Tehnički pregled)**

(1) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda Odjel za javnu sigurnost dužan je obavijestiti investitora, predsjednika i članove povjerenstva najkasnije osam dana prije tehničkog pregleda.

(2) Odjel za javnu sigurnost o terminu tehničkog pregleda obavješće urbanističko-građevinsku inspekciju, tijela i pravne osobe koje su izdale određene suglasnosti u postupku izdavanja odobrenja za građenje ili koje po odredbama posebnih propisa trebaju sudjelovati u tehničkom pregledu.

(3) Tijela i pravne osobe iz stavka (2) ovoga članka dužni su pismeno obavijestiti nadležni odjel o svojim predstavnicima koji sudjeluju u tehničkom pregledu sukladno svojim nadležnostima i posebnim propisima, a nisu članovi povjerenstva.

(4) Ukoliko ovlašteni predstavnici, tijela i pravne osobe iz stavka (3) ovoga članka, nisu bili nazočni tijekom tehničkog pregleda ili nisu dostavili pismeno izvješće u roku od osam dana nakon tehničkog pregleda, smatra se da tijela i pravne osobe nemaju primjedbi i da se može izdati odobrenje za uporabu.

(5) Urbanističko-građevinski inspektorji mogu nazočiti tehničkom pregledu građevine i u zapisnik povjerenstva unijeti svoje mišljenje i prijedloge vezane za tehničku ispravnost građevine.

(6) Pravilnikom iz članka 115. stavak (8) ovoga zakona utvrđuje se procedura vezana za organizaciju i provođenje tehničkog pregleda.

**Članak 118.
(Izdavanje odobrenja za uporabu)**

(1) O obavljenom tehničkom pregledu sastavlja se izvješće, koje potpisuju predsjedatelj i članovi povjerenstva.

- (2) U izvješće se unosi i mišljenje svakog člana povjerenstva za tehnički pregled o tome da li se izgrađena građevina može koristiti ili je neophodno prethodno otkloniti utvrđene nedostatke da bi se moglo izdati odobrenje za uporabu.
- (3) U tijeku trajanja tehničkog pregleda povjerenstvo vodi zapisnik i potpisuju ga predsjednik i članovi povjerenstva.
- (4) Predsjednik povjerenstva za tehnički pregled dužan je, nakon obavljenog tehničkog pregleda, Odjelu za javnu sigurnost dostaviti izvješće sa zapisnikom o radu povjerenstva, najkasnije u roku od deset dana od dana početka tehničkog pregleda.
- (5) Ukoliko je na osnovi izvješća iz stavka (4) ovoga članka utvrđeno da nema nedostataka ili da su utvrđeni nedostaci otklonjeni, nadležni odjel dužan je, u roku od sedam dana od dana prijama zapisnika, izdati odobrenje za uporabu.
- (6) Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, a ti nedostaci ne utiču na tehničke karakteristike bitne za građevinu prema odredbama ovoga zakona, može se izdati privremeno odobrenje za uporabu i odrediti rok u kojem su dužni utvrđene nedostatke otkloniti.
- (7) Rok i vrijeme trajanja privremenog odobrenja za uporabu ne može biti duže od 90 dana.
- (8) Po uklanjanju nedostataka iz stavka (6) ovoga članka, investitor je dužan obavijestiti Odjel za javnu sigurnost, podnijeti dokaze o oklanjanju nedostataka i zahtijevati ponovni tehnički pregled.
- (9) U ponovnom tehničkom pregledu, koji može obaviti i jedan član povjerenstva, pregleda se samo da li su otklonjeni utvrđeni nedostaci, o čemu se sastavlja zapisnik.
- (10) Ako su svi nedostaci otklonjeni, Odjel za javnu sigurnost izdaje rješenje o odobrenju za uporabu u roku od sedam dana od dana obavljenog ponovnog pregleda.
- (11) Ukoliko se prilikom ponovnog tehničkog pregleda utvrdi da nedostaci nisu otklonjeni, Odjel za javnu sigurnost u pismenoj formi obavješćuje investitora o novom roku za uklanjanje nedostataka i postupak se ponavlja.
- (12) Ukoliko nedostaci nisu otklonjeni ni nakon dostavljanja obavijesti iz stavka (11) ovoga članka, Odjel za javnu sigurnost izdaje rješenje o odbijanju izdavanja odobrenja za uporabu i o tome obavješćuje nadležnu građevinsku inspekciiju.
- (13) Ako se tehničkim pregledom utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonljiva opasnost po stabilnost građevine, život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu, promet ili susjedne objekte, Odjel za javnu sigurnost odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu i donosi rješenje o uklanjanju građevine ili dijela građevine.

Članak 119. **(Odbijanje odobrenja za uporabu)**

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za uporabu odbija se u sljedećim slučajevima:
- ako je građevina izgrađena bez odobrenja za građenje;
 - ako su tijekom građenja izvršene izmjene i dopune na građevini bez izmjene ili dopune odobrenja za građenje;
 - ako se u odobrenom roku nisu otklonili nedostaci koji bitno utječu na pouzdanost i sigurnost građevine i drugi bitni nedostaci na građevini, utvrđeni tehničkim pregledom;
 - ako je donesen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja odobrenja za građenje.

Članak 120. **(Odobrenje za probni rad)**

- (1) Odjel za javnu sigurnost izdaje na osnovi mišljenja povjerenstva iz članka 115. ovoga zakona, odobrenje za probni rad za građevinu koja po svom tehnološkom procesu zahtijeva probni rad.
- (2) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka izdaje se ukoliko je građevina sagrađena sukladno izdanom odobrenju za građenje i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i susjedne građevine.
- (3) Probni rad građevine iz stavka (1) ovoga članka može trajati najduže 12 mjeseci, a u složenim tehnološkim procesima se može produžiti za još 12 mjeseci.

Članak 121.

(Odobrenje za uporabu kod promjene namjene ili djelatnosti)

- (1) Prilikom promjene namjene potrebno je pribaviti odobrenje za uporabu za novu namjenu.
- (2) Prilikom promjene djelatnosti u objektu za koji je izdano odobrenje za uporabu, nije potrebno izdavanje novog odobrenja za uporabu.

Članak 122.

(Nemogućnost upisa u zemljišne knjige)

Građevina za koju nije izdano odobrenje za uporabu ne može se upisati u zemljišne knjige.

GLAVA XIV. - UPORABA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 123.

(Uporaba građevine)

- (1) Građevina se može upotrebljavati sukladno njenoj namjeni.
- (2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu tako da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehničke karakteristike bitne za građevinu definirane ovim zakonom i da se ne dozvoli narušavanje karakteristika građevina kulturno-povijesnog naslijeđa.
- (3) U slučaju oštećenja građevine koje ugrožava stabilnost same građevine ili dijela građevine, ako postoji opasnost za susjedne građevine ili ljudsko zdravlje, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.
- (4) Suvlasnici građevine snose, po principu objektivne odgovornosti, solidarno nastalu štetu trećim osobama i ne mogu pojedinačno preuzimati zamjene i popravak zajedničkih dijelova i uređaja zgrade oprečno odredbama Zakona o održavanju stambenih zgrada u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i oprečno odredbama ovoga zakona.

Članak 124.

(Uklanjanje građevine)

- (1) Vlasnik građevine može ukloniti građevinu ili dio građevine na osnovi odobrenja za uklanjanje, izuzev ako se ne radi o uklanjanju na osnovi inspekcijskog rješenja.
- (2) Odobrenje za uklanjanje građevine izdaje Odjel za javnu sigurnost uz prethodno pribavljenu suglasnost Odjela.
- (3) Uz zahtjev za uklanjanje građevine prilaže se:

- a) dokaz o pravu vlasništva na građevini;
 - b) tri primjeka projekta uklanjanja građevine;
 - c) suglasnosti nadležnih tijela i pravnih osoba ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes;
 - d) procjena utjecaja na životnu sredinu sukladno posebnom zakonu.
- (4) Projekt uklanjanja građevine sadrži:
- a) grafički dio sa uključenim osnovama i presjekom;
 - b) tekstualni dio sa uključenim tehničkim opisom uklanjanja građevine i načinom odlaganja građevinskog otpada i uređenja parcele;
 - c) proračune stabilnosti konstrukcije ili njenih dijelova tijekom uklanjanja, odnosno demontaže;
 - d) ostale neophodne dokumente za sigurno uklanjanje građevine.

Članak 125.

(Uklanjanje građevine zbog fizičke dotrajalosti ili oštećenja)

(1) Odjel za javnu sigurnost po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osoba, rješenjem određuje uklanjanje građevine ili dijela građevine za koji se utvrdi da zbog fizičke dotrajalosti ili oštećenja predstavlja opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i promet, uvjete i mjere koje je potrebno provesti pri uklanjanju građevine ili dijela građevine.

(2) Žalba protiv rješenja iz stavka (1) ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Ako se u postupku donošenja rješenja iz stavka (1) ovoga članka utvrdi da se opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne građevine i promet, može otkloniti i rekonstrukcijom, na zahtjev vlasnika odobrava se rekonstrukcija pod uvjetom da se izvede u roku koji odredi nadležno tijelo uprave.

Članak 126.

(Obveza vlasnika građevine)

(1) Vlasnik građevine je dužan ukloniti građevinu ili dio građevine na osnovi rješenja Odjela za javnu sigurnost iz članka 125. stavak (1) ovoga zakona.

(2) Ukoliko vlasnik građevine ne izvrši uklanjanje, uklanjanje izvršava Odjel za javnu sigurnost prinudnim putom.

Članak 127.

(Projekt i izvođenje radova na uklanjanju građevine)

(1) Projekt uklanjanja građevine može uraditi samo pravna osoba registrirana za izradu projektne dokumentacije.

(2) Izvođenje radova na rušenju može vršiti samo izvođač iz članka 87. stavak (1) ovoga zakona.

GLAVA XV. - NADZOR I INSPEKCIJA

Članak 128.

(Nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovi ovoga zakona obavlja urbanističko-građevinska inspekcija.

(2) Urbanističko-građevinski inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora imaju prava i dužnosti utvrđene ovim zakonom i drugim zakonima koji se odnose na ovu oblast.

**Članak 129.
(Nadležnosti)**

Urbanističko-građevinska inspekcija vrši poslove inspekcijskog nadzora nad:

- a) izradom i donošenjem dokumenata prostornog planiranja Distrikta,
- b) provođenjem dokumenata prostornog planiranja Distrikta,
- c) izgradnjom i korištenjem građevina u Distriktu.

**Članak 130.
(Subjekti nadzora)**

(1) Inspekcijskim nadzorom provjerava se i utvrđuje da li svi subjekti koji sudjeluju u poslovima prostornog planiranja i građenja izvršavaju obveze i ispunjavaju uvjete utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima.

(2) Kao subjekti koji sudjeluju u poslovima prostornog planiranja i građenja smatraju se:

- a) nadležni odjel;
- b) pravne osobe registrirane za: izradu dokumenta prostornog planiranja, izradu projektne dokumentacije, reviziju projektne dokumentacije, izvođači radova;
- c) investitori građevina ili izvođenja drugih radova za koje su po ovom zakonu potrebeni lokacijski uvjeti, odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu;
- d) pravne osobe koje se bave proizvodnjom betona i asfalta.

**Članak 131.
(Obujam nadzora)**

(1) U obavljanju poslova iz članka 130. ovoga zakona, urbanističko-građevinska inspekcija ima obvezu da provjerava i utvrđuje sve relevantne činjenice i okolnosti koje se odnose na izvršavanje obveza i ispunjavanje uvjeta iz članka 130. stavak (1), a posebno da li:

- a) pravne osobe za izradu dokumenta prostornog planiranja u vrijeme inspekcijskog pregleda ispunjavaju uvjete za posjedovanje ovlaštenja;
- b) je dokument prostornog planiranja ili propis koji se odnosi na organizaciju, uređenje i korištenje prostora urađen i donešen sukladno odredbama ovoga zakona i drugim propisima donesenim na osnovi ovoga zakona;
- c) pravna osoba koja izrađuje dokument prostornog planiranja, projektnu dokumentaciju ili izvodi radove, kao i fizičke osobe koje obavljaju pojedine poslove u primjeni ovoga zakona, ispunjavaju propisane uvjete;
- d) su lokacijski uvjeti izdani na osnovi važećeg provedbenog plana i drugih propisanih uvjeta;
- e) je odobrenje za građenje izdano sukladno odredbama ovoga zakona;
- f) se građevina ili drugi zahvat u prostoru izvodi sukladno odobrenju za građenje i da li se pripremni radovi vrše na osnovi odobrenja za pripremne radove;
- g) je projektna dokumentacija urađena sukladno odredbama ovoga zakona;
- h) je izvršena revizija i nostrifikacija projektne dokumentacije sukladno ovom zakonu;
- i) se građenje vrši sukladno projektu na osnovi kojega je izdano odobrenje za građenje;

- j) izvršeni radovi, korišteni materijal, odnosno građevinski proizvodi, oprema i instalacije koji se ugrađuju, odgovaraju propisanim standardima i tehničkim normativima;
 - k) su korištene mineralne sirovine iskopane iz legalnog iskopa, odnosno da li postoji odgovarajući atest o kvaliteti mineralnih sirovina;
 - l) je izvođač radova preuzeo sve mjere za sigurnost objekta koji gradi, susjednih objekata, prometa, okoliša, zaštite životne sredine i da li je organizirao gradilište sukladno odredbama ovoga zakona i propisima donesenim na osnovi ovoga zakona;
 - m) izvođač radova vodi građevinski dnevnik, knjigu inspekcije i građevinsku knjigu;
 - n) se stručni nadzor nad građenjem i izvođenjem drugih zahvata u prostoru vrši sukladno odredbama ovoga zakona;
 - o) se u tijeku građenja i korištenja objekta vrše propisana osmatranja i održavanje objekta;
 - p) je odobrenje za uporabu objekta izdano na propisan način;
 - q) građevina ili drugi objekt zbog fizičke dotrajalosti, elementarne nepogode, ratnih dejstava ili drugih razloga može i dalje da služi svojoj namjeni ili da li iz istih razloga postoji opasnost po njeno rušenje koje može ugroziti susjedne objekte, život i zdravlje ljudi, promet i slično.
- (2) Urbanističko-građevinski inspektorji vrše i druge poslove utvrđene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovi ovoga zakona.

Članak 132. **(Prava i dužnosti inspektora)**

U vršenju nadzora urbanističko-građevinski inspektor ima pravo i dužnost da svojim rješenjem:

- a) naredi da se utvrđene nepravilnosti u primjeni odredaba ovoga zakona i drugih propisa donesenih na osnovi ovoga zakona otklone u određenom roku;
- b) naredi obustavu izrade dokumenta prostornog planiranja ako se vrši oprečno odredbama ovoga zakona i drugih propisa i ako dokument prostornog planiranja užeg područja nije usuglašen sa dokumentom prostornog planiranja šireg područja;
- c) predloži Skupštini, da ukloni utvrđene nepravilnosti ako dokument prostornog planiranja ili propis koji se odnosi na pravnu osobu, korištenje i uređenje prostora nije urađen sukladno ovome zakonu, odnosno da postupak po kojemu je donesen nije proveden na način propisan ovim zakonom, a ako se ove nepravilnosti ne otklone, pokrene inicijativu za ocjenu zakonitosti ovih akata;
- d) pokrene postupak o ukidanju lokacijskih uvjeta izdanih u oprečnosti sa planskim aktima i odredbama ovoga zakona, po pravu nadzora;
- e) pokrene postupak o ukidanju odobrenja za građenje, ako je odobrenje za građenje izdano u oprečnosti sa ovim zakonom, odnosno drugim propisima donesenim na osnovi ovoga zakona, po pravu nadzora;
- f) naloži obustavu primjene dokumenta prostornog planiranja ili propisa koji se odnosi na organizaciju, uređenje i korištenje prostora, ukoliko utvrdi da nije izrađen sukladno zakonu, odnosno da postupak po kojemu je donesen nije proveden na način propisan Zakonom, dok se utvrđene nepravilnosti ne otklone;

- g) naloži obustavu daljnje izgradnje građevine i drugih zahvata u prostoru ako se vrše bez odobrenja za građenje, odnosno koji se ne vrše prema projektnoj dokumentaciji na osnovi koje je odobrenje za građenje izdano;
- h) naloži obustavu svake radnje koja se vrši oprečno pozitivnim propisima o zaštiti životne sredine, naročito onim koji se odnose na zaštićena područja, zaštitu tla, vode, zraka i urbanog standarda;
- i) naloži obustavu daljnje izgradnje građevina i drugih zahvata u prostoru, ukoliko utvrди da materijal, građevinski proizvod, instalacije i oprema koji se ugrađuju, odnosno izvršeni radovi, ne odgovaraju propisima, standardima, tehničkim normama i normama kvalitete, a izvođač radova ove nepravilnosti ne ukloni u ostavljenom roku, odnosno da naredi rušenje objekta ili dijela objekta ako utvrđeni nedostaci ugrožavaju sigurnost radnika na gradilištu i sigurnost okoline;
- j) obustavi radove ako utvrdi nedostatke ili nepravilnosti u projektnoj dokumentaciji ili građenju objekta, odnosno obustavi izvođenje drugih aktivnosti u prostoru, zbog kojih postoji opasnost za stabilnost samog objekta i susjednih objektata, odnosno po život i zdravlje ljudi i okoliša;
- k) obustavi radove, ako radove izvodi izvođač koji nije, sukladno odredbama ovoga zakona, ovlašten za građenje te vrste građevina ili ako radovima rukovodi osoba koja ne ispunjava propisane uvjete;
- l) naloži obustavu radova pod prijetnjom prinudnog izvršenja na teret investitora ili izvođača radova, ako utvrdi da se u tijeku građenja ne poduzimaju mjere za sigurnost objekta, prometa, okoliša, zaštite životne sredine, a izvođač radova u ostavljenom roku nije poduzeo mjere za uklanjanje utvrđenih nedostataka;
- m) naloži obustavu svih radova kojima se ugrožava kulturno-povijesno naslijeđe;
- n) naloži rušenje svih izvedenih dijelova objekta, odnosno radova izvedenih poslije donošenja rješenja o obustavi građenja;
- o) naloži rušenje građevine ili njenih dijelova, kao i drugih objekata ili uklanjanje izvršenih radova i uspostavljanje prвobitnog stanja na teret investitora, ako utvrdi da su građenje, odnosno radovi izvršeni ili se vrše bez odobrenja za građenje;
- p) naloži rušenje građevine ili njenih dijelova, kao i drugih objekata, ili uklanjanje izvršenih radova i uspostavljanje prвobitnog stanja na teret investitora, ako utvrdi da su građenje, odnosno radovi izvršeni ili se vrše oprečno danom odobrenju, a izmijenjeno odobrenje za građenje se ne može pribaviti ni u naknadnom roku od 60 dana;
- q) zabrani korištenje mineralnih sirovina za koje nema dokaza da su iz legalnog iskopa, odnosno nema odgovarajućeg dokaza o kvaliteti i sastavu mineralnih sirovina;
- r) naloži investitoru, izvođaču radova, odnosno korisniku objekta da ukloni sve uočene nepravilnosti, ukoliko utvrdi da se u tijeku građenja ili korištenja objekta ne vrše propisana osmatranja objekta i analize osmatranja tih objekata, a poduzima i druge mjere za koje je ovlašten;
- s) zabrani uporabu građevine ili njenog dijela, ako za njihovo građenje nije izdano odobrenje za građenje;
- t) zabrani korištenje objekta, odnosno njegovog dijela ukoliko utvrdi da se objekt ili dio objekta za koji je izdano odobrenje za građenje koristi bez odobrenja za uporabu, a investitor u roku od 60 dana ne pribavi odobrenje za uporabu;
- u) zahtijeva od nadležnog tijela da poništi, odnosno ukine odobrenje za uporabu, ako ustanovi da je odobrenje izdano oprečno propisima;

- v) naloži izvođenje potrebnih radova, odnosno zabrani korištenje objekta ili dijela objekta ako utvrdi da se korištenjem objekta ili njegovog dijela dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, sigurnost okoliša ili ugrožava životna sredina;
- w) zabrani obavljanje djelatnosti i pokrene postupak za ukidanje ovlaštenja pravnih osoba, ako utvrdi da ne ispunjavanju uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima;
- x) poduzme druge mjere utvrđene ovim zakonom, Zakonom o inspekcijama Brčko Distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Zakon o inspekcijama) i drugim zakonima.

**Članak 133.
(Zatvaranje gradilišta)**

- (1) Prije donošenja rješenja o obustavi radova, inspektor je dužan da na licu mesta zapisnikom o inspekcijskom pregledu naredi zatvaranje gradilišta ili dijela gradilišta i izvrši pečaćenje službenim znakom.
- (2) Za vrijeme dok je gradilište zatvoreno mogu se izvoditi samo oni radovi koji su nužni za provođenje rješenja inspektora, utvrđeni zapisnikom o inspekcijskom pregledu.
- (3) Ako investitor nastavi sa građenjem poslije zatvaranja gradilišta službenim znakom, sprječavanje daljeg građenja provodi se uz pomoć policije.
- (4) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta utvrđuje se naputkom koji donosi gradonačelnik na prijedlog voditelja Inspektorata.

**Članak 134.
(Žalba na rješenje inspektora)**

- (1) O svakom rješenju, odnosno nalogu izdanom sukladno članku 132. ovoga zakona, inspektor obavješćuje rukovoditelja nadležnog tijela.
- (2) Žalba na rješenje inspektora podnosi se sukladno odredbama Zakona o inspekcijama.
- (3) Žalba iz stavka (2) ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja inspektora.
- (4) Nadležno tijelo uprave, čiji je inspektor donio rješenje, može na osnovi obrazloženog prijedloga žalitelja, odložiti izvršenje rješenja ako žalitelj učini vjerovatnim da bi uslijed izvršenja mjera naređenih rješenjem nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način na može ukloniti, ukoliko se odlaganje izvršenja rješenja ne protivi javnom interesu.

**Članak 135.
(Obustavljanje djelatnosti)**

Odjel je dužan da po službenoj dužnosti pokrene postupak za obustavljanje djelatnosti kojom može biti ili je prouzrokovano ugrožavanje životne sredine ili provođenje dokumenta prostornog planiranja, kao i uklanjanje većih štetnih posljedica, čim sazna za takvu djelatnost.

GLAVA XVI. - KAZNENE ODREDBE

**Članak 136.
(Novčane kazne za osobe koje obavljaju poslove prostornog uređenja)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja vrši izradu dokumentacije prostornog uređenja ako:

- a) se ne pridržava propisa iz oblasti zaštite životne sredine, ovoga zakona i posebnih propisa koji utvrđuju mjere zaštite graditeljskog i prirodnog naslijeđa (**članak 4. točke d) i e) ovoga zakona**);
- b) u zaštitnoj zoni ili zaštitnom pojasu planira namjenu koja nije sukladna potrebama radi kojih je uspostavljena zaštitna zona (**članak 12. stavak (8) ovoga zakona**);
- c) pristupi izradi dokumenta prostornog planiranja, a nije ovlaštena za te poslove (**članak 33. stavak (1) ovoga zakona**);
- d) pristupi izradi ili izmjeni dokumenta prostornog planiranja oprečno odredbama ovoga zakona, propisima donesenim na osnovi ovoga zakona, odluci o pristupanju izradi dokumenta prostornog planiranja i ne osigura usklađenost sa dokumentom prostornog planiranja šireg područja (**članak 35. stavci (2) i (3) ovoga zakona**);
- e) izrađuje urbanističko-tehničke uvjete oprečno planskoj dokumentaciji **višeg reda** (**članak 35. stavak (3) ovoga zakona**).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 137.

(1) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu uprave ako:

- a) poslove izrade dokumenata prostornog planiranja povjeri oprečno odluci o izradi tih dokumenata (**članak 29. ovoga zakona**);
- b) pristupi izradi, odnosno izmjeni dokumenta prostornog planiranja, a prethodno ne doneše odluke o pristupanju izradi, odnosno izmjeni dokumenta prostornog planiranja (**članak 29. ovoga zakona**);
- c) nositelju pripreme, odnosno izrade dokumenta prostornog planiranja na njegov zahtjev, uz naknadu stvarnih troškova, ne dostavi podatke kojim raspolaže, a koji su neophodni za izradu dokumenta prostornog planiranja (**članak 31. stavak (1) ovoga zakona**);
- d) izradu dokumenta prostornog planiranja povjeri pravnoj osobi koja nije ovlaštena za obavljanje tih poslova (**članak 33. stavak (1) ovoga zakona**);
- e) izda lokacijske uvjete, odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu oprečno odredbama ovoga zakona i propisima donesenim na osnovi ovoga zakona (**članci od 46. do 53. ovoga zakona**);
- f) bez opravdanog razloga ne izda lokacijske uvjete, odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu u propisanim rokovima (**članak 52., članak 103., članak 118. ovoga zakona**).

Članak 138. (Novčane kazne za investitora)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao investitor ako:

- a) projektiranje, građenje, reviziju projekta ili stručni nadzor povjeri pravnoj ili fizičkoj osobi koja nije ovlaštena za obavljanje tih djelatnosti (**članak 84. stavak (1) ovoga zakona**);
 - b) ne osigura stručni nadzor nad građenjem (**članak 84. stavak (2) ovoga zakona**);
 - c) u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš (**članak 84. stavak (6) ovoga zakona**);
 - d) gradi bez konačnog odobrenja za građenje ili u oprečnosti sa odobrenjem za građenje (**članak 94. ovoga zakona**);
 - e) samovoljno izvrši priključenje građevine koja se gradi ili je izgrađena na instalacije komunalne i druge infrastrukture (**članak 109. stavak (2) ovoga zakona**);
 - f) za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove (**članak 111. stavak (4) ovoga zakona**);
 - g) zauzme za potrebe gradilišta javnu prometnu površinu bez valjane pravne osnove (**članak 111. stavak (5) ovoga zakona**);
 - h) po završetku građenja ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš (**članak 111. stavak (8) ovoga zakona**);
 - i) ne ukloni privremenu građevinu u određenom roku (**članak 111. stavak (8) ovoga zakona**);
 - j) koristi građevinu ili njen dio bez prethodno pribavljenog odobrenja za uporabu (**članak 113. stavak (1) ovoga zakona**);
 - k) u određenom roku bez opravdanog razloga ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom (**članak 118. stavak (5) i (6) ovoga zakona**);
 - l) ukloni građevinu bez dozvole za uklanjanje (**članak 124. stavak (1) ovoga zakona**);
 - m) nastavi ili omogući izvođenje radova na građevini nakon donošenja rješenja o obustavi građenja (**članak 132. ovoga zakona**);
 - n) nastavi sa korištenjem građevine i nakon donošenja rješenja o zabrani korištenja (**članak 132. točka t) ovoga zakona**).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba investitora novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 139.

(Novčane kazne za osobe koje vrše izradu tehničke dokumentacije)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja vrši izradu tehničke dokumentacije ako:
- a) glavni projekt nije usklađen sa uvjetima danim u lokacijskim uvjetima (**članak 77. stavak (4) ovoga zakona**);
 - b) izvođački projekt nije izrađen sukladno glavnom projektu (**članak 78. stavak (2) ovoga zakona**);
 - c) ne označi i uveže projekt i njegove dijelove na propisani način (**članak 82. ovoga zakona**).
 - d) se tijekom građenja utvrdi da nije u propisanoj mjeri ostvareno neko od tehničkih karakteristika građevine iz ovoga zakona zbog nedostatka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata (**članak 82. stavak (2) ovoga zakona**);
 - e) nije ovlaštena za izradu projektne dokumentacije određene građevine (**članak 85. ovoga zakona**);

- f) imenuje projektanta, glavnog projektanta ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete (**članak 85. stavci (4), (5), (6) i (7) ovoga zakona**);
 - g) izradu tehničke dokumentacije povjeri osobi koja je sudjelovala u pripremi lokacijskih uvjeta ili osobi koja vrši nadzor nad primjenom odredbi ovoga zakona (**članak 85. stavak (9) ovoga zakona**);
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) točke a) i b) ovoga članka kaznit će se projektant, glavni projektant i koordinator projekta novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 140.
(Novčane kazne za revidenta)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj odgovorni revident ako prilikom revizije ili nostrifikacije projekta propusti uočiti:
- a) da projekt nije kompletan (**članak 89. stavak (8) točka a) ovoga zakona**);
 - b) da projekt nije uradila pravna osoba ovlaštena za izradu tehničke dokumentacije (**članak 89. stavak (8) točka b) ovoga zakona**);
 - c) da projekt nije urađen sukladno lokacijskim uvjetima (**članak 89. stavak (8) točka c) ovoga zakona**);
 - d) nedostatke koji mogu znatnije utjecati na sigurnost građevine (**članak 89. stavak (8) točka d) ovoga zakona**);
 - e) nedostatke u pogledu neusklađenosti projektnih rješenja sa važećim tehničkim standardima, propisima, pravilima struke, te odredbama drugih zakona (**članak 89. stavak (8) točka i) ovoga zakona**);
 - f) da vrši reviziju projekta koji je u potpunosti ili djelomično izradila pravna osoba u kojem je zaposlen (**članak 89. stavak (11) ovoga zakona**).
- (2) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i pravna osoba kod koje je ovlašteni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi kod koje je odgovorni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.

Članak 141.
(Novčane kazne za pravnu osobu koja provodi stručni nadzor)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi stručni nadzor nad građenjem ako:
- a) nije ovlaštena za izradu tehničke dokumentacije ili građenje građevina tipa i vrste koju nadzire (**članak 88. stavak (1) ovoga zakona**);
 - b) imenuje nadzornog inženjera koji ne ispunjava uvjete prema odredbama ovoga zakona (**članak 88. stavci (1) i (2) ovoga zakona**);
 - c) ne poduzme mjere da se radovi obavljaju sukladno odobrenju za građenje, odnosno sa glavnom projektu (**članak 88. stavak (10) ovoga zakona**);
 - d) ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude sukladan zahtjevima projekta i odredbama propisa donesenih na osnovi ovoga zakona i da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (**članak 88. stavak (10) ovoga zakona**);

- e) ne obavijesti nadležnu inspekciju o dobijenim rezultatima mjerenja i testiranja opreme ili materijala koji su ispod propisanih veličina (**članak 88. stavak (10) ovoga zakona**).
 (2) Za prekršaj iz stavka (1) točke a) i b) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.
 (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i nadzorni inženjer novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM.

Članak 142.

(Novčane kazne za fizičku osobu koja provodi stručni nadzor)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja provodi stručni nadzor nad građenjem ako:
 - a) nije ovlaštena za vršenje stručnog nadzora sukladno ovom zakonu (**članak 88. stavak (1) ovoga zakona**);
 - b) ne poduzme mjere da se radovi obavljaju sukladno odobrenju za građenje, odnosno sa glavnim projektom (**članak 88. stavak (10) točka b) ovoga zakona**);
 - c) ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude sukladno zahtjevima projekta i odredbama propisa donesenih na osnovi ovoga zakona i da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (**članak 88. stavak (10) točka b) ovoga zakona**);
 - d) ne obavijesti nadležnu inspekciju o dobivenim rezultatima mjerenja i testiranja opreme ili materijala koji su ispod propisanih veličina (**članak 88. stavak (10) točka e) ovoga zakona**).

Članak 143.

(Novčane kazne od 5.000 do 15.000 za izvođača radova)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj izvođač kao pravna osoba registrirana za građenje ako:
 - a) nije ovlaštena za građenje te vrste građevina (**članak 87. stavak (2) ovoga zakona**);
 - b) gradi bez pravovaljanog odobrenja za građenje ili u oprečnosti sa odobrenjem za građenje (**članak 87. stavak (5) točka a) ovoga zakona**);
 - c) radove ne izvodi tako da tehničke karakteristike građevine odgovaraju zahtjevima ovoga zakona (**članak 87. stavak (5) točka b) ovoga zakona**);
 - d) ne gradi sukladno tehničkim propisima i normama s obveznom primjenom; tijekom građenja ne poduzme mjere radi sprječavanja ugrožavanja stabilnosti okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnog zemljišta (**članak 87. stavak (5) točka b) ovoga zakona**);
 - e) ne prijavi početak građenja u propisanom roku (**članak 87. stavak (5) točka c) ovoga zakona**);
 - f) ne ugrađuje proizvode i opremu sukladno odredbama propisa donesenih na osnovi ovoga zakona (**članak 87. stavak (5) točka d) ovoga zakona**);
 - g) ne dokaže kvalitetu radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga zakona i zahtjevima iz projekta (**članak 87. stavak (5) točka e) ovoga zakona**);
 - h) ne organizira gradilište sukladno propisima urađenim na osnovi ovoga zakona (**članak 87. stavak (5) točka g) ovoga zakona**);

- i) nastavi izvođenje radova na građevini nakon donošenja rješenja o obustavi građenja (**članak 132. točke g), h), i), j), k), l) i m) ovoga zakona**);
- j) ne osigura mjerjenje i geodetsko osmatranje ponašanja tla i objekta u tijeku građenja (**članak 87. stavak (5) točka i) ovoga zakona**);
- k) ne obavijesti nadležno tijelo uprave, kada u tijeku građenja ili izvođenja drugih radova nađe na građevine koje mogu imati obilježje prirodnog ili kulturno-povijesnog naslijeđa, odnosno rijetkosti i ne preuzme potrebne mjere zaštite nalazišta (**članak 87. stavak (5) točka j) ovoga zakona**);
- l) pismeno ne obavijesti investitora, službu koja je izdala odobrenje za građenje i nadležnu inspekciju o nedostacima u tehničkoj dokumentaciji i o nastupanju nepredviđenih okolnosti koje su važne za izvođenje radova i korištenje tehničke dokumunetacije (**članak 87. stavak (5) točka k) ovoga zakona**);
- m) ne pribavi zapisnik o iskolčenju građevine u propisanom roku (**članak 110. stavak (1) ovoga zakona**).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba na gradilištu, odnosno odgovorna osoba za izvođenje pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

(4) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se fizička osba registrirana za zanatsku djelatnost iz određene oblasti, novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 144.

(Novčane kazne od 1.000 do 5.000 za izvodača radova pravna osoba)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj izvodač kao pravna osoba registrirana za građenje ako:

- a) imenuje odgovornu osobu za gradilište ili odgovornu osobu za izvođenje pojedinih radova koja ne ispunjava propisane uvjete, odnosno ne imenuje odgovornu osobu na gradilištu ili odgovornu osobu za izvođenje pojedinih radova;
- b) ne ogradi, odnosno zaštiti ili označi gradilište (**članak 111. stavci (1) i (7) ovoga zakona**);
- c) koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove (**članak 111. stavak (4) ovoga zakona**);
- d) koristi javnu prometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili poduzeća (**članak 111. stavak (5) ovoga zakona**);
- e) ne raščisti i uredi gradilište i neposrednu okolinu po završetku građenja (**članak 111. stavak (8) ovoga zakona**);
- f) na gradilištu nema dokumentaciju propisanu na osnovi ovoga zakona (**članak 112. ovoga zakona**);
- g) ne vodi građevinski dnevnik, knjigu inspekcije i građevinsku knjigu sukladno propisima (**članak 112. ovoga zakona**).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) točke b) do g) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba na gradilištu, odnosno odgovorna osoba za izvođenje pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 100 do 500 KM.

Članak 145.

(Novčane kazne povjerenstva za tehnički pregled)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako kao član povjerenstva za tehnički pregled koje imenuje tijelo uprave obavi tehnički pregled oprečno odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na osnovi ovoga zakona.

Članak 146.

(Novčane kazne za nelegalne priključke)

(1) Novačnom kaznom u iznosu od 10.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće ili druga pravna osoba ako dozvoli priključenje građevine koja se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje, te ako samovoljno priključi takvu građevinu na instalacije komunalne i druge infrastrukture (**članak 109. stavak (2) ovoga zakona**).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 147.

(Novčane kazne za izvođača radova)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- a) urbanističko-građevinskom inspektoru onemogući provođenje nadzora ili mu ne da na uvid svu traženu dokumentaciju ili mu onemogući pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u svezi sa nadzorom (**članak 131. ovoga zakona**);
- b) ne izvrši rješenje urbanističko-građevinskog inspektora.

(2) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 500 do 1.500 KM.

Članak 148.

(Novčane kazne za vlasnika građevine)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

- a) koristi građevinu oprečno njenoj namjeni (**članak 123. stavak (1) ovoga zakona**);
- b) ne održava građevinu, njenu konstrukciju ili opremu (**članak 123. stavak (2) ovoga zakona**);
- c) pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njen dio bez dozvole nadležnog tijela (**članak 124. ovoga zakona**).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika građevine novčanom kaznom od 100 do 500 KM.

Članak 149.

(Novčane kazne za investitora)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba kao investitor, ako:
- a) ne prijavi početak građenja u propisanom roku (**članak 87. stavak (8) ovoga zakona**);
 - b) započne radove na građevini ili izvođenje drugih zahvata u prostoru bez pravovaljanog odobrenja za građenje ili samovoljno izvrši priključenje građevine koja se gradi ili je izgrađena na instalacije komunalne i druge infrastrukture (**članak 94. stavak (1) ovoga zakona**);
 - c) prije početka građenja ne osigura iskolčavanje građevine (**članak 110. ovoga zakona**);
 - d) koristi susjedno zemljište ili javne površine za gradilište bez valjane pravne osnove (**članak 111. stavci (4) i (5) ovoga zakona**);
 - e) urbanističko-građevinskom inspektoru onemogući provođenje nadzora ili mu ne da na uvid svu traženu dokumentaciju ili mu onemogući pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u svezi s nadzorom (**članak 128. ovoga zakona**);
 - f) ne izvrši rješenje urbanističko-građevinskog inspektora (**članak 132. ovoga zakona**);
 - g) omogući ili nastavi korištenje građevine nakon donošenja rješenja o zabrani njenog korištenja (**članak 132. točka t) ovoga zakona**);
 - h) nastavi ili omogući nastavak radova nakon donošenja rješenja o njihovom obustavljanju (**članak 132. ovoga zakona**).

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 150. (Obveza donošenja prostorno-planske dokumentacije)

- (1) Distrikt je dužan donijeti dokumente prostornog planiranja koji nisu doneseni sukladno ovom zakonu.
- (2) Prije donošenja novog ili izmjene postojećeg Prostornog plana, Distrikt je dužan donijeti Strategiju prostornog razvoja.
- (3) Zoning planovi za urbano područje Distrikta donose se u roku od dvije godine od dana usvajanja ovoga zakona.
- (4) Regulacijski planovi, koji su u fazi izrade, usklađuju se sa ovim zakonom.

Članak 151. (Status prostornog plana, urbanističkih i regulacijskih planova)

- (1) Prostorni plan i urbanistički planovi, doneseni do stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na snazi ukoliko nisu nastupile bitne promjene koje zahtijevaju njihovu suštinsku izmjenu, odnosno dopunu i usuglašavanje sa odredbama ovoga zakona.
- (2) Regulacijski planovi i urbanistički projekti doneseni do dana stupanja na snagu ovoga zakona ostaju na snazi ukoliko se usklade sa odredbama ovoga zakona u roku od 18 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Članak 152. (Započeti dokumenti prostornog planiranja)

Priprema i donošenje dokumenata prostornog planiranja započeta prije stupanja na snagu ovoga zakona, nastavljaju se po odredbama ovoga zakona.

Članak 153.
(Podzakonski akti)

(1) Vlada, na prijedlog predstojnika Odjelja, usvaja sljedeće podzakonske akte:

- a) Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i donošenju dokumenata prostornog planiranja na području Distrikta iz članka 18. stavak (2), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- b) Pravilnik o davanju ovlaštenja za izradu dokumenata prostornog planiranja iz članka 34., u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- c) Pravilnik o izradi i donošenju planova po skraćenom postupku iz članka 41. stavak (1), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- d) Pravilnik o postupku, načinu i uvjetima izdavanja lokacijskih uvjeta u slučajevima kada za područje za koje se donose nisu urađeni provedbeni planovi iz članka 46. stavak (4), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- e) Pravilnik o formi, sadržaju i načinu izrade lokacijskih uvjeta iz članka 50. stavak (11), u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- f) Pravilnik o zauzimanju javnih površina objektima privremenog karaktera na području Brčko Distrikta BiH;
- g) Pravilnik o prostornim standardnim, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja svih barijera za osobe s umanjenim fizičkim sposobnostima iz članka 57. stavak (2) i članka 64., u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- h) Pravilnik o postupku izdavanja odobrenja za sječu stabala, uređenje fasada, zamjenu postojećih krovova, korištenje zemljišta za postavljanje objekata za logorovanje i rekreaciju i drugo iz članka 107. stavak (2), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Vlada, na prijedlog predstojnika Odjela za javnu sigurnost, usvaja sljedeće podzakonske akte:

- a) Pravilnik o uvjetima za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova ispitivanja i istraživanja iz članka 67. stavak (3), u roku od 60 dana od dana usvajanja ovoga zakona;
- b) Pravilnik o uvjetima za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova donošenja tehničkog dopuštenja iz članka 72. stavak (2), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- c) Pravilnik o izradi elaborata o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla iz članka 86. stavak (3), u roku od 60 dana od dana usvajanja ovoga zakona;
- d) Pravilnik o ispunjavanju uvjeta pravnih osoba za izradu tehničke dokumentacije, revizije tehničke dokumentacije, građenja i nadzora iz članka 85. stavak (1), članka 89. stavak (1), članka 87. stavak (1) i članka 88. stavak (1), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
- e) Pravilnik o davanju ovlaštenja fizičkim osobama za projektiranje, građenje, nadzor nad građenjem i reviziju projektne dokumentacije iz članka 85. stavak (2), članka 87. stavak (4), članka 88. stavak (8) i članka 89. stavak (11), u roku od 90 dana od dana usvajanja ovoga zakona;

- f) Pravilnik o radu nadzornog tijela građenja iz članka 88. stavak (10), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
 - g) Pravilnik o načinu vršenja revizije projektne dokumentacije iz članka 89. stavak (12), u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
 - h) Pravilnikom o naknadi za građevine izgrađene bez odobrenja za građenje iz članka 109. u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
 - i) Pravilnik o načinu vođenja građevinskog dnevnika i građevinske knjige iz članka 112. točke i) i o), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
 - j) Pravilnik o vršenju tehničkog pregleda građevina i izdavanju odobrenja za uporabu iz članka 115. i članka 117. stavak (6), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona;
 - k) Pravilnik o kontroli betonskih i asfaltnih baza u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (3) Vlada Distrikta po potrebi donosi i druge pravilnike i propise iz oblasti uređenja prostora i građenja na prijedlog predstojnika nadležnog odjela.

Članak 154.

(Podzakonski akt Gradonačelnika)

Gradonačelnik donosi Naputak iz članka 133. stavak (4) ovoga zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 155.

(Primjena drugih propisa)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i propisima donešenim na osnovi ovoga zakona, primjenjuju se odredbe zakona i podzakonskih akata, kojima se reguliraju određene oblasti kao što je: zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa, zaštita okoliša, zaštita vode, zaštita zraka, zaštita od buke itd.

Članak 156.

(Započeti postupci)

Postupak pokrenut pred nadležnim tijelom do dana stupanja na snagu ovoga zakona okončava se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 157.

(Objekti izgrađeni oprečno važećem zakonu)

Za objekte koji su izgrađeni oprečno Zakonu o prostornom uređenju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prije stupanja na snagu ovoga zakona i na koje se ne može primijeniti Zakon o legalizaciji bespravno izgrađenih građevina Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mogu se pribaviti zakonom propisana odobrenja na način i u postupku propisanom ovim zakonom.

Članak 158.

(Stavljanje van snage)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona stavlja se van snage Zakon o prostornom uređenju Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 9/03, 23/03, 15/04 i 19/07).

Članak 159.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH“.

Broj: 01-02-130/08
Brčko, 25. lipnja 2008. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRINKTA BIH
Prof. dr. Milan Tomić, v.r.